

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C103 – BIN9**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 2 februari 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de kritiek van het Steunpunt Toerisme en Recreatie op de toeristische marketing van de Vlaamse overheid	
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de dalende cijfers van het toerisme in Vlaanderen in 2009	
Interpellatie van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de sterke terugval van buitenlandse toeristen in Vlaanderen in 2009	
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de vaststelling van de coördinator van het Steunpunt Toerisme en Recreatie dat het toerisme in Vlaanderen een structurele achterstand heeft tegenover onze buurlanden	3
Met redenen omklede moties	16
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de mogelijke overname van schulden van lokale besturen met KBC-middelen	17
Vraag om uitleg van de heer Frank Creyelman tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het beleid met betrekking tot de ‘managers van diversiteit’	23

■

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de kritiek van het Steunpunt Toerisme en Recreatie op de toeristische marketing van de Vlaamse overheid

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de dalende cijfers van het toerisme in Vlaanderen in 2009

Interpellatie van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de sterke terugval van buitenlandse toeristen in Vlaanderen in 2009

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de vaststelling van de coördinator van het Steunpunt Toerisme en Recreatie dat het toerisme in Vlaanderen een structurele achterstand heeft tegenover onze buurlanden

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Het krantenartikel waarop deze vier vragen zijn gebaseerd, dateert van een veertiental dagen geleden. Iedereen was echter geschrokken van de teneur van het artikel, zeker wat de krantenkoppen betreft. Ik heb professor Bryon ook nog op de radio gehoord. Hij heeft een en ander genuanceerd, maar het heeft toch mijn vraag in het parlement geïnspireerd. De titel was: “Vlaanderen is onaantrekkelijk voor toeristen en Vlaanderen verzorgt zijn marketing barslecht”. Jeroen Bryon stelt dat de toeristische sector niet is ontsnapt aan de gevolgen van de economische crisis zoals in de ons omringende landen. In Vlaanderen is de terugslag groter dan in de buurlanden. We krijgen heel wat minder buitenlandse toeristen. Hij erkent wel dat het toerisme overal rake klappen gekregen heeft door de recessie, maar in Vlaanderen heeft hij de indruk dat er wat meer aan de hand is. Volgens Bryon doen een tweetal knipperlichten vermoeden dat we te kampen hebben met een structurele achterstand, en niet alleen met een recessie.

Vooreerst is er de bezettingsgraad van de hotels die met 22 percent is gedaald ondanks de sterk gedaalde prijzen. Een tweede evolutie is de aankomst van de toeristen. Volgens de cijfers was er in de eerste jaarhelft een verlies van 6,5 percent tegenover het jaar ervoor. Opmerkelijk hierbij is dat we beduidend slechter scoren dan Nederland en Duitsland. In Nederland is er een achteruitgang van 2,5 percent en in Duitsland van 4,3 percent. We verliezen een pak Britse – min 19,5 percent – en Japanse toeristen – min 25 percent. In het artikel stond: “Als men in Antwerpen nog een busje met Japanse toeristen tegenkomt, zou dat wel eens de laatste keer kunnen zijn.” Het is scherp gesteld, maar stemt tot nadenken.

Belangrijk zijn de gevolgen die de heer Bryon eraan verbindt. Hij stelt dat hier in het parlement al verscheidene malen is gedebatteerd over de marketingstrategie van het toeristische beleid. We zijn altijd uitgegaan van drie uitgangspunten: de Vlaamse kust, de groene regio's en het Kunststedenactieplan. De heer Bryon stelt dat er een marketing-probleem is zeker wat betreft het kunststedenbeleid en dat de steden en gemeenten zich moeten profileren op iets unieks, iets wat zij alleen hebben. Hij verwijst naar Brussel als wereldchocoladehoofdstad.

Voorts stelt hij dat ook op het vlak van innovatie de motor sputtert. Hedendaagse toeristen zijn uit op authentieke ervaringen met de plaatselijke bevolking. In tegenstelling tot onze

buurlanden, is dit bij ons amper doorgedrongen en blijft men de platgetreden paden bewandelen, aldus Bryon.

Ook waarschuwt Bryon ervoor dat we de internetboot niet mogen missen. Veel buitenlandse organisaties hebben een duidelijke strategie om bezoekers aan het woord te laten op hun webstek. Drie negatieve punten, een marketingprobleem en we blijven zweren bij de drie grote thema's zoals de Vlaamse kunststedenactieplannen of de groene regio's. Of gaan we inderdaad op zoek naar iets unieks waarmee we onze steden, gemeenten en regio's beter kunnen profileren?

Alles moet genuanceerd worden. U zult ongetwijfeld zeggen dat men niet alles moet geloven wat er in de kranten staat. Ik ben mij daarvan bewust, maar dit rapport was de aanleiding voor mijn vragen. Wat is uw reactie op deze kritische analyse van het Steunpunt voor Toerisme en Recreatie? Loopt er inderdaad iets verkeerd met het toeristisch marketingbeleid in Vlaanderen? Waar liggen de knelpunten? In welke mate zult u uw beleid bijsturen op basis van deze analyse? Het was toch een van de opdrachten van dit steunpunt om het beleid bij te sturen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Uit een studie van het Steunpunt Toerisme en Recreatie van de K.U.Leuven blijkt dat Vlaanderen onaangetrokken is voor toeristen. Ik betwijfel dat, want we beschikken hier toch over een uniek stukje Vlaanderen binnen weinig afstand. We kunnen gemakkelijk van de ene plek naar de andere. Iedereen die het ontdekt maakt mond-aan-mondreclame en we hebben echt veel troeven. De marketingstrategie moet misschien wel worden aangepakt. Ik kijk dan ook uit naar het antwoord van de minister.

In 2009 ontvingen we volgens de studie een pak minder buitenlandse toeristen en de prijzen van de hotelkamers kelderden. Een van de oorzaken zal wellicht de recessie geweest zijn, maar volgens het steunpunt hebben we een structurele achterstand, zowel op het vlak van de bezettingsgraad en het gemiddeld inkomen per hotelkamer als de aankomst van buitenlandse toeristen. Daar moet iets aan gedaan worden.

Volgens het Steunpunt Toerisme en Recreatie is deze achterstand te wijten aan een marketingprobleem. Onze steden profileren zich niet genoeg op hun unieke karakter. Ook op het vlak van innovatie kan het beter: hedendaagse toeristen zijn uit op authentieke ervaringen met de plaatselijke bevolking, iets waar we in Vlaanderen niets mee doen. De vraag kan worden gesteld of Brussel wel de chocoladehoofdstad moet zijn of Brugge omdat er een chocolademuseum is. Ik kan verschillende richtingen uit. Het is vooral van belang om de troeven en de lekkernijen als bier of chocolade uit te spelen overal in Vlaanderen en niet te beperken tot een stad of gemeente. Overal is er wel een lokale specialiteit. Visit Flanders moet anders worden aangepakt, met een verschillende visie voor de verre bestemmingen en de dichtbij bestemmingen.

Minister, wat is uw visie op de resultaten van de studie van het Steunpunt Toerisme en Recreatie? Hoe komt het volgens u dat ook de kunststeden, ondanks het Kunststedenactieplan, een dalend aantal toeristen kennen? Als ik op de trein zit, zie ik wel steeds meer buitenlanders richting Brugge of Gent gaan. Ook in Leuven was het druk dankzij het nieuwe museum. De bezettingsgraad was er gigantisch groot. Hoe moet men deze cijfers interpreteren? Wat zult u doen met de resultaten van de studie?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: De wereldwijde groeitrend in toerisme werd afgeremd door de financieel-economische crisis. Het is al gezegd. De beleidsnota Toerisme 2009-2014 stelde al dat Vlaanderen in de eerste jaarhelft van 2009 een verlies van 6,5 percent ten opzichte van 2008 boekte. Uit zeer recent onderzoek van het Steunpunt Toerisme en Recreatie blijkt de teruggang in Vlaanderen in 2009 veel groter dan in de ons omringende

landen. Vlaanderen doet het opvallend veel slechter dan Nederland – min 2,5 percent – en Duitsland – min 4,3 percent –. Vlaanderen zou in vergelijking met onze buurlanden meer Britse – min 19,5 percent –, Japanse – min 25 percent – en Amerikaanse toeristen verliezen – min 6,9 percent. De vijf kunststeden deden het vorig jaar bijzonder slecht. Het aantal vakantiegangers daalde met 7,8 percent.

Het is wel opmerkelijk dat net het Steunpunt Toerisme en Recreatie studies verricht om het toeristisch beleid inzake de kunststeden te adviseren, terwijl het aantal vakantiegangers enorm achteruitgaat in deze steden. Ondanks het inzetten op onder meer het Kunststedenactieplan, het Kustactieplan, evenementenbeleid met internationale uitstraling en andere productlijnen, is Vlaanderen er niet in geslaagd om het verlies aan toeristen op het niveau van onze buurlanden te houden.

Hoewel de minister voor deze regeerperiode een nieuw Strategisch Plan voor Vlaanderen en financiële impulsprogramma's heeft aangekondigd, is het nu meer dan ooit tijd om noodzakelijke stappen te zetten. Het achterophinken van Vlaanderen wijt het steunpunt aan een marketingprobleem. Onze regio's en steden moeten niet alleen een scherper profiel krijgen, over de producten die ze nu aanbieden, – denk hierbij bijvoorbeeld aan ondermeer het fiets- en wandeltoerisme – maar moeten zich tevens profileren op iets unieks.

Zo stelt het steunpunt voor om met onze wereldbepaalde producten chocolade en bier uit te pakken. Concreter wordt voorgesteld om een wereldchocoladehoofdstad of wereldbierhoofdstad op de kaart te zetten.

In deze regeerperiode wordt het Internationaal Strategisch Marketingplan geëvalueerd en bijgestuurd. Het uitgangspunt bij deze bijsturing is terecht het opnieuw centraal stellen van de Vlaamse toeristische hoofdbestemmingen of macroproducten, de kunststeden, de kust en de Vlaamse regio's maar dat is duidelijk niet voldoende. De producten moeten scherper geprofileerd worden, en er moet ook ingespeeld worden op nieuwe producten zodat Vlaanderen voor de buitenlandse toeristen opnieuw aantrekkelijker wordt.

Het achterophinken van Vlaanderen vindt tevens zijn oorsprong in het niet ingaan op nieuwe trends. Da wordt eveneens bevestigd in het onderzoek van het steunpunt. Zo zouden hedendaagse toeristen volgens het steunpunt uit zijn op authentieke ervaringen met de plaatselijke bevolking. In het buitenland heeft men dat begrepen en wordt daar ingespeeld op de trend couch surfing, een op internet gebaseerd gastvrijheidsnetwerk. Vlaanderen blijkt hier nog niet van gehoord te hebben.

Minister, de enorme daling van het aantal buitenlandse toeristen tegenover onze buurlanden is zeer verontrustend. Welke specifieke initiatieven worden er genomen om Vlaanderen scherper te profileren en aantrekkelijker te maken om de terugval van buitenlandse toeristen tot een minimum te beperken en meer te concurreren met onze buurlanden?

Hoe staat u tegenover het voorstel van het Steunpunt Toerisme en Recreatie om in Vlaanderen meer op onze wereldbepaalde producten chocolade en bier in te spelen en om ons een sterker profiel aan te meten door een chocolade- en een bierhoofdstad te ondersteunen? Overweegt u dit voorstel in uw marketingbeleid op te nemen?

Overweegt u maatregelen om couch surfing te faciliteren en te promoten? Welke maatregelen zou u in dit verband eventueel willen nemen?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Voorzitter, ik ben niet van plan alles te herhalen wat hier al is gezegd. Ik heb mijn vraag om uitleg om precies dezelfde redenen ingediend. Hier zijn al opmerkelijke uitspraken gedaan en conclusies getrokken. De economische crisis laat zich wereldwijd in de toeristische sector voelen. Dat is ook bij ons het geval. Op zich is dit niet zo verwonderlijk. Indien die terugval bij ons feller zou zijn dan in de buurlanden, moeten we natuurlijk alert zijn.

De coördinator van het Steunpunt Toerisme en Recreatie legt vooral de nadruk op innovatie en marketing en op het gebruik van de nieuwe media. De toeristische industrie evolueert zeer sterk. De wensen en de eisen van de toeristen evolueren permanent. Dat is een belangrijk aspect, waar de overheid in haar beleid voldoende aandacht aan moet schenken. Ik vond het dan ook belangrijk daarover een vraag om uitleg in te dienen.

Volgens de heer Bryon moeten we ons meer tot een specifiek doelpubliek durven richten. We moeten bepaalde niches meer durven aanspreken. Volgens de heer Bryon proberen we ons nu op alles en iedereen te richten.

Om dit doel te bereiken, zouden we de nadruk meer op marketing en innovatie en op het gebruik van de nieuwe media moeten leggen. Dat zijn in elk geval belangrijke aspecten van de discussie. Volgens de heer Bryon laat 65 percent van de toeristen zich inspireren door de informatie die andere toeristen op Facebook en op blogs plaatsen. Indien dat zou kloppen – wat ik niet zeker weet –, zouden we daar op een structurele manier aandacht aan moeten besteden.

Minister, bent u het eens met de conclusies die zijn getrokken? Wat is uw reactie? Welke wegen zijn in verband met marketing en innovatie al bewandeld? Welke wegen wilt u nog bewandelen?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Voorzitter, aangezien ik geen lid van deze commissie ben, neem ik met enige terughoudendheid het woord. Ik wil het debat zeker niet tot één enkel aspect van de discussie verengen. De vorige sprekers hebben al duidelijk aangetoond dat Vlaanderen veel troeven heeft. We kunnen ons toeristisch imago uitspelen. We mogen echter niet zelfgenoegzaam zijn. Er is een zekere terugval. We zullen onszelf constant moeten blijven heruitvinden.

Het gaat hier om de aanwezigheid in of de promotie van onze kunststeden. De heer Verstreken heeft al naar de gezelligheid verwezen. Voor ons zijn de biertjes en het lekker eten vanzelfsprekend. We zouden dat nog beter kunnen aanpakken.

Eén zaak wil ik nog even nader toelichten. Het zal allicht weinigen verwonderen dat ik in het concept van de wereldbierhoofdstad geloof. Ik heb in Dublin namelijk gezien hoe en waar dat in de realiteit kan werken. Dat betekent dat ik de mosterd in dit verband elders heb gehaald. Ik kan de minister in elk geval aanraden, als hij ooit nog eens in Dublin zou zijn, de Guinness Storehouse te bezoeken. Misschien heeft hij daar al een bezoek aan gebracht. In dat gebouw is voor de toeristen een zeer hedendaagse ervaring gecreëerd. Het is de moeite dat aan den lijve te ondervinden. Dat is geen duf museum over de manier waarop bier wordt gebrouwen. Ik ben goedgeplaatst om te weten dat wie één brouwerij heeft bezocht, ze allemaal heeft bezocht. Het is niet de bedoeling een herhalingseffect te krijgen. De mensen worden verrast door de hedendaagse architectuur. Daar wordt een heel verhaal verteld. Het bezoekersaantal van de Guinness Storehouse ligt trouwens hoger dan dat van het Brusselse Atomium, wat toch ook geen slechte trekpleister is. Het is, met andere woorden, wel degelijk mogelijk een van onze werkelijk unieke troeven op deze manier letterlijk op de kaart te zetten.

Of de overheid dat alleen of door middel van een pps-constructie moet doen, laat ik hier in het midden. Waar die hoofdstad moet komen, is niet het onderwerp van dit gesprek. Het zal niemand verwonderen dat ik die in Brussel zie terecht komen. Ik zal de minister trouwens een nota bezorgen die ik twee jaar geleden heb geschreven.

In elk geval moeten we in dit verband een tandje bijsteken. We hebben toeristen veel normale zaken te bieden. Een paar zaken zijn echter werkelijk uniek. Ik denk hierbij aan bier en chocolade. De overheid zou een constructie met private inbreng kunnen opzetten. Een dergelijke toeristische trekpleister of een dergelijk evenement in Brussel of in een andere stad zou immers absoluut rendabel zijn. Het hoeft niet enkel over bier of chocolade te gaan. Het

Steunpunt Toerisme en Recreatie heeft de vinger op de wonde gelegd. Hoe kunnen we ons toeristisch imago bijspijkeren en verbeteren?

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Voorzitter, ik ben minder onder de indruk van de artikels in Knack en in een bepaald dagblad. Ik heb hier net gehoord wat de remedie zou moeten zijn. Ik vind de creatie van een bier- of een chocoladehoofdstad een vrij belachelijk idee. In dat geval zou Spanje met een paellahoofdstad, Duitsland met een worstenhoofdstad of Nederland met een bitterballenhoofdstad moeten uitpakken. Bier hebben we al aan Dublin verloren. Op het vlak van chocolade hebben de Zwitsers een voorsprong. We kunnen dus maar best met een garnalenhoofdstad uitpakken. Die kan dan in Oostduinkerke worden gevestigd. Als remedie vind ik het nogal lachwekkend.

Mijnheer Gatz, een museum zal de mensen niet naar de bierhoofdstad trekken. Het ligt veeleer aan de kwaliteit van de Ierse pubs, ook als exportproduct in de Europese steden. De Irish pubs die je overal aantreft, zijn zeer goed georganiseerd en hebben een zeer grote impact. Dat is op zich al een heel belangrijk marketingproduct.

Men spreekt over de terugval van het aantal Britse toeristen, maar men vergeet dat de daling van het pond ten opzichte van de euro daarvan een van de belangrijkste oorzaken is. Als het pond daalt, hebben wij in Brugge en aan de kust automatisch het jaar daarop een terugval van het aantal Britse toeristen. Het gaat om hoge percentages, want de Britten kiezen Brugge bij uitstek als citytripbestemming.

Wij moeten toch ook eens onderstrepen hoe goed wij zitten met het kustproduct. Het kustproduct is niet afhankelijk van de buitenlandse toerist. Wij worden in de eerste plaats bediend door de binnenlandse toeristen. Dat geeft ons een grote armslag. Wij mogen de marketing die op de binnenlandse toerist is gericht zeker niet uit het oog verliezen.

Wij hebben het al in meerdere commissievergaderingen gezegd: het tekort aan financiële middelen is de belangrijkste oorzaak van het tekort aan op het buitenland gerichte marketing. Wie aanwezig wil zijn op de internationale televisieketens, moet over veel geld beschikken. Met de beschikbare budgetten rooien wij het nog tamelijk goed, maar wij zouden de budgetten gevoelig moeten kunnen opkrikken om ons marketingprobleem te kunnen oplossen.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, minister, collega's, ik had verwacht dat een aantal collega's vragen zouden stellen toen ik dit artikel las. Maar ik vond dat we de zaak niet moeten dramatiseren.

De daling van het toerisme is uiteraard gerelateerd aan de economische crisis. Men maakt een vergelijking tussen een regio – een regio met ambities natuurlijk, ook op staatkundig vlak – en bestaande grote staten als Nederland en Duitsland. Wij zijn een regio met 6 miljoen inwoners, Nederland telt er 14 miljoen en Duitsland ongeveer 80 miljoen. Minister, bestaat de mogelijkheid om de cijfers van Vlaanderen te vergelijken met regio's in Nederland en Duitsland? Dan zouden we tot een eerlijkere vergelijking komen.

De groep van toeristen die naar hier komen is niet homogeen, in geen enkel opzicht: noch qua herkomst noch qua motivatie noch qua doelstellingen. De heer Vanden Bussche zei het al: de kusttoerist is gemiddeld een andere toerist dan de toerist die de kunststeden bezoekt. De heer Gatz wil meer leven in de brouwerij brengen met het biertoerisme. Andere collega's zien iets in de verzoeting van de samenleving met de 'chocoladisering'. Al die zaken oefenen bij bepaalde groepen een bepaalde aantrekkingskracht uit, maar men mag het effect ervan zeker niet overdrijven. Al die zaken hebben hun beperkingen. Je kunt gericht werken. Mijnheer De Meulemeester, in het wielergegeven is er nog veel marge. Maar daar wordt aan gewerkt.

Innovatie en het gebruik maken van nieuwe media: dat staat in om het even welke studie en in om het even welke aanbeveling met economische en communicatieaspecten.

De steden spelen ook een rol. Steden met een dynamisch beleid presenteren hun troeven op een frisse en aantrekkelijke en eigentijdse manier en zien dat er een en ander beweegt. Bij ons in Sint-Niklaas was er een stadsvernieuwingsproject. Dat heeft een invloed op de georganiseerde groepen. We zien daar, en ook in de horeca, een andere trend. In Sint-Niklaas is er vorig jaar, tegen de stroom en de trend in, een nieuwe hotelvestiging gekomen. Niet zomaar een klein hotel, maar een groot. Ik sprak gisteren nog als schepen voor Toerisme met de manager. Zij zijn zeer tevreden over hun investering in Sint-Niklaas. Er is dus ook bij de steden en gemeenten die iets te bieden hebben nog heel veel mogelijk.

Minister, bestaan er gedetailleerde cijfers over doelgroepen en motivaties? Is er eventueel een vergelijking mogelijk met regio's in de ons omringende landen?

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer Dehandschutter, u staat er sceptisch tegenover, maar sommige steden slagen erin om van een product een handelsmerk te maken. Zo heeft Antwerpen de combinatie van mode en diamant. Maar dit volledig terzijde. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Vooraleer we een debat beginnen waarin de steden elk hun eigenheden, producten, identiteit en authenticiteit aanprijzen, zal ik proberen te antwoorden op de vragen.

Collega's, de heer Bryon, coördinator van het Steunpunt Toerisme en Recreatie, heeft enkele weken geleden in een aantal media een interview gegeven dat eigenlijk een dubbele bedoeling had: de nieuwe website met de cijfergegevens bekendmaken en een pleidooi houden voor innovatie. We kunnen concluderen dat hij in elk geval geslaagd is in zijn opzet om persaandacht te krijgen. Mijnheer Sintobin, hij heeft inderdaad achteraf op de radio iets gerelativeerd.

We weten allemaal dat geschreven artikels soms iets feller zijn, dat titels worden aangebracht door eindredacteuren. De verdienste van de heer Bryon is in elk geval dat hij het debat heeft geopend. Dat vind ik een goede zaak. Maar vooraleer ik inga op zijn kritiek of op zijn opmerkingen, moet ik een aantal zaken nuanceren. In die zin ben ik wel blij met de twee laatste betogen van de heren Vanden Bussche en Dehandschutter, die toch een en ander gerelativeerd hebben.

Ik wil minstens twee nuances aanbrengen. De eerste gaat over de cijfers die de heer Bryon aanbrengt. U zou de indruk kunnen hebben dat wij aan het wegzinken zijn, dat Vlaanderen het stukken slechter doet dan de ons omringende wereld, dat we structurele problemen hebben. Ik wil waarschuwen voor voorbarige conclusies op basis van zeer voorlopige cijfers, die niet eens op het volledige jaar 2009 slaan, maar betrekking hebben op de maanden tot en met juli. Ondertussen hebben we cijfers tot en met september en zelfs oktober.

De cijfers zijn ook uit de context gehaald van de wereldwijde economische crisis, waarbij het internationale toerisme wereldwijd een ferme deuk heeft gekregen. Toerisme is heel gevoelig voor externe factoren. Je producten en marketing mogen nog zo goed zijn, je mag nog zo innoveren, je onthaal mag superprofessioneel zijn, als je een SARS-epidemie hebt, de aanslagen van 9/11 of een wereldwijde economische crisis, voel je dat onmiddellijk in je inkomend toerisme. Voor Japan voelen we dat nu al een aantal jaren meer dan voor andere buitenlandse markten omdat de directe luchtvaartverbinding met Japan weggefallen is. Dat is een probleem. Zolang dit niet is opgelost, blijft het moeilijk om het inkomend toerisme uit Japan opnieuw aan te trekken. We zijn er intussen in geslaagd om rechtstreekse verbindingen te hebben met China en met India. Zodra die er zijn, trek je toeristen uit die landen aan.

Het zijn momentopnamen. De cijfers die ik heb tot en met september zijn minder dramatisch dan die van de heer Bryon. De buitenlandse overnachtingen lopen niet met 10 percent, maar

met 7,5 percent terug. Vanaf augustus zien we het begin van een kentering. Niet dat we de cijfers van de voorgaande jaren evenaren, die waren uitstekend. Toch neemt de weerslag van de crisis af en hebben we minder slechte cijfers dan in het begin van 2009. Met min 7,5 percent doen wij het beter of, voor de pessimisten onder u, minder slecht dan het Europese gemiddelde van min 9 percent. Ik wil het in die context duiden. We zijn geen eiland dat het uitzonderlijk slecht doet. We zitten in een wereldwijde beweging.

Met het binnenlands toerisme – en dat sluit aan bij wat de heer Vanden Bussche zegt – gaan we er zelfs op vooruit. Tot en met september is er al een lichte vooruitgang van 0,3 percent, waar we ook eerst een daling hadden. Dat is uitzonderlijk binnen Europa, op de Britten na. Zij zijn massaal binnen de UK gebleven omwille van de crisis en de koers van het pond. We zien in alle landen minder Britten toekomen, en van de weeromstuit is er meer binnenlands toerisme geweest in Groot-Brittannië.

De heer Bryon vergeleek met de buurlanden. Ik vind het delicaat om er drie landen uit te pikken. Bovendien: ik heb cijfers over die landen en we scoren niet per definitie slechter. Tot en met oktober hebben wij in Vlaanderen een daling van 19 percent voor het toerisme uit de UK. Het gemiddelde in Europa is een daling van 18,2 percent. Voor Nederland hebben wij een daling van 6 percent. Het gemiddelde in Europa is min 7,5 percent. Daar zitten we dus beter. Het inkomend toerisme uit Duitsland daalt met 2 percent. Het Europese gemiddelde is min 9,4 percent. Voor Frankrijk zijn we zelfs een grote uitzondering. Tot en met oktober hebben we een stijging van 3,2 percent. Het inkomend toerisme uit Frankrijk daalt in Europa gemiddeld met 2,1 percent.

Je moet die zaken sterk relativeren. Er één inkomende markt in één land uit pikken en die cijfers vergelijken met Vlaanderen is moeilijk. We hebben allemaal andere producten en andere inkomende markten. Mevrouw Robeyns heeft er heel terecht op gewezen dat wij onze drie hoofdproducten hebben, die gericht zijn op bepaalde inkomende markten. Andere landen hebben andere producten en zijn gericht op andere markten. Als je toch wilt vergelijken, kijk je beter naar Europese cijfers om een uitvlakking te hebben van aberraties allerhande.

Ik heb de cijfers gegeven tot en met oktober 2009 voor de diverse markten. Er wordt gevraagd waar je die cijfers voor andere landen kunt vinden. Ik verwijs naar de Wereldorganisatie voor Toerisme (UNWTO), maar zij geven geen cijfers per deelstaat of per regio. Dat is ons probleem ook binnen België. Wij moeten beschikken over cijfers voor Vlaanderen. Dat is ook mijn punt ten opzichte van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). De OESO benchmarkt allerlei landen, maar gaat vaak voorbij aan de staatsrechtelijke indeling binnen die landen. Je kunt België op het vlak van onderwijs niet vergelijken met andere landen, want je hebt twee gemeenschappen met een eigen onderwijsbeleid. Je moet het Vlaamse onderwijs vergelijken. Ik heb dat destijds al aangekaart bij de OESO. De OESO heeft beloofd om meer rekening te houden met die realiteit. Ik heb het gevoel dat ze dat ook doet.

De cijfers zijn minder slecht of, en ik laat het aan uw appreciatie over, beter dan de cijfers die de heer Bryon gebracht heeft. Ik zit nog maar tot september-oktober. Gemiddeld genomen doen we het beter dan Europa.

Wat de kunststeden betreft, klopt het dat er tot aan die periode een daling van 5,8 percent was. Het binnenlands toerisme in kunststeden daarentegen steeg in de periode die de heer Bryon aangeeft met 2,8 percent. Ik wil daar twee belangrijke kanttekeningen bij plaatsen. Het verwondert me dat zo vlug wordt gereageerd op een bijna conjuncturele terugval, aspecten of cijfers. Tot en met 2008 was er gedurende 5 jaar een stijging voor de kunststeden van 3 percent per jaar. Ik heb dat gezegd bij het voorstellen van de beleidsnota. Dat is zeer veel. We houden die stijging structureel aan. In 2007-2008 was er zelfs een stijging van 4,1 percent. We hebben dus een product dat het in normale omstandigheden goed, uitstekend doet, zeker als we in acht nemen dat Europa sinds de val van de Berlijnse Muur enorm is opengebroken. Er zijn veel meer bestemmingen die snel en zonder formaliteiten bereikbaar zijn. We werken

op een internationaal steeds meer concurrentiële markt. Als we dan met de kunststeden cijfers kunnen neerzetten die tot 2008 gedurende 5 jaar gemiddeld met 3 percent stijgen en het laatste jaar zelfs met 4,1 percent, dan zeg ik u dat we goed bezig zijn. Ik doe daarmee niets af aan het feit dat er problemen zijn in 2009. Ik blijf er echter bij dat 2009 een exceptioneel jaar is.

Welke steden zijn het meest getroffen? Ik heb onlangs nog de cijfers bekendgemaakt. Brugge heeft het minst te lijden. Die stad gaat er zelfs, denk ik, op vooruit. Voornamelijk Brussel en Antwerpen hebben problemen, omdat die vooral MICE-toerisme (Meetings, Incentives, Conferences & Events) kennen. Steden met zakentoeisme worden natuurlijk het meest getroffen door de crisis. En wereldwijde economische crisis doet zich eerst gevoelen in het zakentoeisme. In ons geval gaat het vooral om Brussel en Antwerpen. Antwerpen heeft proportioneel veel meer zakentoeisme dan Brugge. In Brugge gaat het vooral om leisure. Als we daarnaar kijken, is er een groot verschil. Dan ziet u ook de terugval van de kamerprijs. Dat is volgens mij heel normaal in deze economische tijden. Mensen die nu een auto kopen, krijgen reusachtige kortingen omdat men auto's moeilijk kwijt raakt. Ik ken mensen die nu aan het bouwen zijn. Die krijgen nu fantastisch goede prijzen van de aannemers. Vooral de vier- en vijfsterrenhotels worden getroffen door de crisis. Die hotels 'braderen' het meest hun prijzen. Dat heeft ook een groot effect op de hotelbarometer, die maar een staal van 50 tot 60 hotels meet. De grote hotels die daaraan meewerken en waarop de heer Bryon zich baseert, zijn vaak de hotels met MICE-toerisme. Ze laten de prijzen dalen om ervoor te zorgen dat de zaak blijft draaien. Soms werken ze met marginale prijzen. Ik kan u allemaal aanraden om de grote hotels te contacteren als u naar een stad met veel zakentoeisme gaat. De prijzen die u dan naar uw hoofd krijgt geslingerd, zijn onwezenlijk. Ze doen dat om de bezetting op peil te houden, om het kernpersoneel in dienst te kunnen houden. Ze mikken in het weekend op leisure. U ziet dat de zakenprijzen in de week ook naar beneden gaan. Maar, nogmaals, ik zal absoluut niet tegenspreken dat de crisis ons heeft getroffen, dat de crisis ook deze sector treft. We worden minder getroffen dan de rest van Europa. Daarnaast zijn er, gelukkig, ook tekenen van een begin van herstel vanaf augustus tot nu, waardoor we kunnen zeggen dat de achteruitgang voor 2009 in globa minder zwaar zal zijn dan men aanvankelijk dacht.

Een tweede nuance die ik wil aanbrengen, heeft te maken met de innovatie. We mogen absoluut niet meedoen met degenen die zeggen dat er in Vlaanderen te weinig wordt geïnnoveerd. Op dat vlak zijn we, denk ik, goed bezig. Zowel Toerisme Vlaanderen als de privésector ontwikkelt tal van nieuwe producten. De heer De Meulemeester heeft verwezen naar de fietsproducten. Wij zijn het voorbeeld in Europa. Eind dit jaar zijn we rond met het fietsnetwerk. We zijn volop bezig met het uitbouwen van de wandelnetwerken, met de trekkershutten, met langeafstandsroutes, met bagagenabreng, met fietsvriendelijke horeca enzovoort. Er zijn tal van nieuwe producten ontwikkeld. Ik denk aan de ruienwandeling in Antwerpen, de skywalk in de Sint-Rombouts in Mechelen. Ook de logiesaanbieders doen heel veel aan innovatie, stellen nieuwe producten voor. Ik zal dat allemaal niet opsommen. Ik weet dat de sector, net als de overheid, inzet op de belevingseconomie.

En, mijnheer Gatz, blijkbaar gebeurt dat ook in de Guinness Storehouse. Ik ken het niet. Dat is een voorbeeld van belevingseconomie. Gisteren was ik in Poperinge, de stad die zich uitroept tot de hoofdstad van het goede leven. De stad heeft tal van troeven: hop, het hommelbier, het hopmuseum. U kunt daar denigrerend over doen. Dat is interactiviteit ten top. Dat ziet men in alle steden en gemeenten in Vlaanderen waar men aan onthaal doet, waar men nieuwe musea opricht. Men speelt daar in op die belevingseconomie, op die interactiviteit. Dat gebeurt volop. Ik ben daar ook heel blij om.

Waar nodig ontwikkelen we nieuwe plannen. Ook op het vlak van internet is Vlaanderen alert en actief. Ik wil tegenspreken dat we dat niet goed zouden doen. Soms zijn we een voorloper. Toerisme Vlaanderen speelt hierin al enkele jaren een sensibiliserende en ondersteunende rol, met vormingsaanbod en eigen vooruitstrevende toepassingen. De website www.vlaanderen-vakantieland.be won voor het derde jaar op rij de prijs voor de beste toeristische website van

het tijdschrift Clickx. U moet eens gaan kijken, het is een heel interactieve website. Ze krijgt die prijs onder andere omwille van de zogenaamde ‘user generated content’. Bezoekers kunnen daar hun bevindingen kwijt. Onze kantoren in het buitenland doen evenzeer een beroep op YouTube, Facebook, Flickr en web 2.0-mogelijkheden. Toerisme Vlaanderen doet aan doorgedreven integratie van GIS-toepassingen. De privésector is ook helemaal mee: bezoek de website van eender welk gastenverblijf, plattelandstoerisme, logies, en u zult daar uw bevindingen kwijt kunnen. De mensen spelen daarop in. Grote hotels hebben dat al langer, maar op dat vlak wordt nu overal geïnnoveerd.

Jeroen Bryon heeft het Kunststedenactieplan geschreven. Zijn medewerkster volgt het nu nog altijd op. Ik hoor hem niet zeggen dat dat plan niet wordt uitgevoerd of dat we niet goed bezig zijn. De aanbevelingen tot en met de projecten die daarin staan, ook de innovatieve, worden uitgevoerd. Een van de voorstellen was om met de kunststeden te komen tot een gezamenlijke beursstand in het buitenland. Die is nu gelanceerd en wordt gebruikt door alle kunststeden samen: ze hebben een interactieve stand in het buitenland. De digitale CityTripPlanner is een grote innovatie in samenwerking met de K.U.Leuven. Die wordt nog verder uitgebouwd, men zal de volledige trip kunnen plannen. De analyse en verbeteringen van de stedelijke websites gebeuren stapsgewijs. Bereikbaar Vlaanderen is heel belangrijk en volop in uitvoering.

Het Kunststedenactieplan pleit voor weerbaarheid, kennis, innovatiekracht en samenwerking van de betrokken diensten voor toerisme. Dat laatste is een troef. De kunststeden zijn in de vorige regeerperiode beginnen samen te werken. Het plan dateert ook nog maar van 2007. We zullen daar steeds meer de vruchten van kunnen plukken. Toerisme Vlaanderen moet een actieplan uitwerken om MICE te promoten. Ik heb 57,2 miljoen euro op mijn begroting ingeschreven om de Koningin Elisabethzaal om te bouwen tot een congrescentrum; de concertzaal wordt heringericht voor de filharmonie.

Bryon vindt dat steden zich nog meer moeten profileren en een ‘unique selling proposition’ moeten hebben. Denk aan de chocoladehoofdstad. Ik lees u de reactie van Dominique Persoone van The Chocolat Line in Brugge voor. Persoone is tevens voorzitter van de Brugse chocoladegilde. “In de Verenigde Staten en Engeland spreken ze van Brugge als de Chocolat Capital. Ook Spanjaarden en Fransen vertellen ons dat ze daarvoor naar Brugge komen. Een wereldberoemde fotograaf als Spencer Tunick liet destijds een vrouw met chocolade insmeren voor zijn foto’s als ultieme link met Brugge. Hier zijn 52 chocoladezaken op een erg kleine oppervlakte, en we hebben met Choco-Story ook een van de mooiste chocolademusea ter wereld.” De schepen voegt daaraan toe: “Ze vragen ons lezingen te geven in het buitenland rond het marketingbeleid van Brugge.”

Het klopt dus niet dat we geen stad hebben die zich profileert. We hebben Antwerpen dat zich met succes profileert als de mode- en diamantstad. Natuurlijk profileert zich geen enkele stad op slechts één thema – gelukkig maar. Het kan een trekker zijn, maar een stad gaat voor een veelheid aan belevenissen: ze gaat voor kunst, voor erfgoed, voor shopping, voor musea, voor uitgaan, voor terrasjes enzovoort. Er zijn zoveel aspecten die toeristen kunnen aantrekken.

Ook wil ik opmerken dat het niet aan ons of Toerisme Vlaanderen is om een eigen citymarketing te ontwikkelen, maar aan de steden. Toerisme Vlaanderen kan eventueel tips geven. Het doet dat ook. Het ondersteunt ter zake. Ik ga niet aan Antwerpen, Brussel of Leuven opleggen wat nu precies hun punt moet zijn. Dat laat ik over aan die steden, die vaak over uitstekende toeristische diensten beschikken. Laten we ook daar de subsidiariteit spelen.

Ik denk echter dat er heel veel profilering mogelijk is met betrekking tot het goede leven, de gastronomie, de streekproducten. Ik wijs erop dat we met de voorbereiding van ‘100 jaar Groote Oorlog’ een uniek product aan het ontwikkelen zijn, dat ons wereldwijd stevig op de kaart zal zetten. De Britten zijn nu al aan het boeken voor 2014-2018. Dat is onvoorstelbaar. Ik denk wel dat we erin zullen slagen om een en ander in beweging te krijgen.

De heer Bryon heeft het ook over het marketingbeleid. De leden hier die dat beleid volgen, weten dat er opdracht is gegeven aan Toerisme Vlaanderen om tegen eind 2010 een nieuw marketingplan te maken. Er komt ook een nieuw strategisch toerismeplan, eveneens tegen eind 2010, met impulsprogramma's voor de kust, de groene regio's en de kunststeden. Laten we de tijd geven om dat uit te werken. Ik ben ervan overtuigd dat ook dit op tijd zal gebeuren.

De leden die aanwezig waren op de nieuwjaarsreceptie van Toerisme Vlaanderen, zullen de administrateur-generaal hebben gehoord. Ik heb in zijn toespraak alleen maar gehoord dat hij, naast samenwerking, enorm wil inzetten op innovatie. De agenda van het agentschap staat vol van innovatie, digitale ontwikkeling en het aanspreken van nieuwe markten op basis van wereldwijde evoluties. U weet dat we niet alleen nadenken over de BRIC-landen, maar ook over Indonesië en andere nieuwe markten. Hij heeft ook het aanspreken van nieuwe doelgroepen en niches vermeld, met het jongerentoeisme, het medisch toerisme enzovoort. Er zullen nieuwe partnerships worden ontwikkeld. Hij had het over het opzetten van nieuwe vormen van kennisontwikkeling en -verspreiding, waardoor opleidingen beter kunnen aansluiten op de werkvloer. Ook ging het over de Europese kaart trekken en als overheid innoveren. Toerisme Vlaanderen blijft dus heel zeker doorgaan op dat spoor van vernieuwing.

Mijnheer De Meulemeester, u had het over couch surfing. U zegt dat dit in Vlaanderen nog niet gebeurt. Ik moet u zeggen: ik heb al vaak, meer dan me lief is, op de sofa geslapen. We gaan dat niet faciliteren. Dat is iets dat groeit in het louter informele circuit. Als Toerisme Vlaanderen dat straks promoot, zult u de volgende zijn om op te merken dat we al die toeristen niet meer zien opduiken in de statistieken. Dat zijn allemaal mensen die op de sofa gaan slapen. U moet weten wat u wilt. U spreekt me aan op de teruglopende toerismecijfers bij de logiesvormen die we kennen en zegt dan dat Toerisme Vlaanderen couch surfing moet promoten. Ik vind het heel sympathiek dat mensen dat doen, maar ik vind dat echt geen overheidstaak. Ik vind niet dat we Toerisme Vlaanderen moeten vragen om daar nu eens een niche van te maken en volgend jaar vervolgens dan maar eens de cijfers van couch surfing te geven. Ik denk dat we dan een leuke interpellatie tegemoet zullen gaan.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, eigenlijk hoort het volgende thuis bij de regeling van de werkzaamheden. Ik heb vanaf het begin van de legislatuur gesteld dat sommige mensen blijkbaar nog steeds het belang van het beleidsdomein Toerisme niet kunnen inschatten. De wijze waarop sommige leden momenteel deze vergadering bijwonen, bewijst dat nogmaals. Ik stel voor dat de zaken zouden worden opgesplitst, net als in het verleden bij de commissie Buitenlands Beleid is gebeurd. Zo zouden we bepaalde dossiers, bijvoorbeeld wat toerisme betreft, enkel en alleen kunnen behandelen met de mensen die werkelijk geïnteresseerd zijn.

De voorzitter: Ik stel voor dat we dat doen bij de regeling van de werkzaamheden. We hebben die beslissing genomen tijdens een vorige regeling.

De heer Stefaan Sintobin: Ik weet het. Ik heb dat ook gezegd. Ik kan echter niet blijven tot op het einde.

Minister, in het begin van mijn interpellatie heb ik gezegd dat ik bepaalde zaken ook wel relativeer en nuanceer. Ik heb u in de voorbije legislatuur trouwens altijd gesteund als het ging over bepaalde projecten, zoals het Kunststedenactieplan. Als ik uw omstandige antwoord hoor – waarvoor ik u dank –, kunnen we eigenlijk het rapport en wat de professor zegt, in de vuilnisbak gooien. Alles wat hij stelt, spreekt u tegen, zowel de interpretatie van de cijfers als conclusies die hij trekt.

Ik begrijp niet goed wat de bedoeling is van de coördinator van het steunpunt om op een dergelijke ongenueanceerde wijze met cijfers naar buiten te komen en er dan volgens u onterechte conclusies aan te verbinden. Daardoor worden er in dit parlement vragen gesteld, maar ook in de sector ontstaat een zekere paniek. Ik heb ook de webstek van het steunpunt

bezocht. Ik lees dat een van de strategische doelstellingen is bijdragen aan een meer gestructureerd onderzoek en een langetermijnonderzoek in de prioritaire domeinen van de Vlaamse Regering, en in het bijzonder op het vlak van toerisme en recreatie. Dat vertaalt zich meer specifiek in het voorzien van wetenschappelijk onderzoek voor de ontwikkeling en de toepassing van een geïntegreerd duurzaam toeristisch beleid in de periode 2007-2011.

Wat u hier zegt, is dat de coördinator van het steunpunt eigenlijk geen wetenschappelijk onderzoek uitbrengt. Alle conclusies worden door u tegengesproken. Ik ben blij dat de cijfers van de afgelopen maanden wijzen op tekenen van herstel. Ook ik heb de Guinness brouwerij bezocht. Men moet het museum bezocht hebben om er de meerwaarde voor het toerisme van te beseffen. Voor de regeling van de werkzaamheden wil ik nog even trachten de heer Vanden Bussche van de meerwaarde van een bezoek te overtuigen. Ik stel voor om samen met de leden van de commissie die het beleidsdomein Toerisme opvolgen, eens naar Dublin te gaan.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Het Guinness museum is interessant, maar ook het whisky museum is dat. Men gaat er al jodelend van naar huis. Het is zeker de moeite waard om de gastronomische cultuur te promoten. We hebben hier veel troeven in Vlaanderen, maar ze zijn nog net iets te weinig in kaart gebracht. Ik stel bijvoorbeeld vast dat op bekende Vlaamse merken die op de luchthavens internationaal verspreid worden, vroeger te lezen stond dat het product uit onze regio kwam, maar dat dat nu geleidelijk verdwijnt. Belgium of Flanders komt er niet altijd meer op voor. Ik denk aan Godiva pralines in Amerika waar de afkomst op het product volledig is verdwenen. Men denkt al dat het om een Amerikaans product gaat. We moeten waakzaam blijven.

Bij Interbrew moet men ook nog altijd weten dat het om Belgisch bier gaat. We moeten misschien ietsje chauvinistischer zijn en onze lokale producten beter promoten. Dat is belangrijk voor de export, maar ook voor het inkomende toerisme. Wereldwijd blijft het toerisme een sterk stijgende factor ondanks de economische crisis. Er zijn wel wat minpunten, maar de toeristische sector houdt zich behoorlijk sterk.

Ik denk aan de kunststeden, die vanuit marketingoogpunt heel belangrijk zijn. We hebben gekozen voor vijf steden. Het schijnt dat, als men er meer naar voor haalt, dat niet werkt. Het is heel belangrijk dat er spin-offs zijn. En dat in de marketing en promotie en op websites er links zijn naar andere kunststeden. Naast de streekproducten zijn er bij ons ook schitterende schilders. Er zou bijvoorbeeld vanuit Brugge een link aangebracht kunnen worden: twaalf minuten per spoor later is men in Oostende, de Spilliaertstad. Dat aspect zou meer aan bod moeten komen. Elke leerling die in Californië woont, wordt naar het Gettymuseum in New York gestuurd om er Ensor te zien en te bestuderen. Hier gebeurt dat helemaal niet.

In Sint-Idesbald is er bijvoorbeeld het Delvauxmuseum. We hebben veel prachtige nationale troeven, zelfs levende monumenten als een Raveel in Sint-Martens-Latem. Vanuit Gent zou een link naar Machelen-aan-de-Leie kunnen wijzen. Er zijn heel wat dingen die mensen kunnen aanzetten om wat meer naar onze boeiende regio te komen. De studie moet misschien wat gerelativeerd worden. Het waren ook maar beperkte cijfers.

U hebt gezegd dat als er een vlucht wordt geëlimineerd, dat onmiddellijk een inkomsten-verlies meebrengt en minder toeristen vanuit die regio. In de vorige legislatuur heb ik verscheidene keren gehamerd op het belang van een persoon die contact zou opnemen met de diverse luchtvaartmaatschappijen. Ik denk aan Zaventem, maar ook de regionale luchthavens, de traditionele lijnvluchten, de charters en de lowcostcarriers. Destination Flanders moet in elke brochure aan bod komen. Dat gebeurt vandaag nog niet voldoende. We kunnen in nog heel wat landen onze troeven sterker uitspelen. U hebt het zelf al gezegd. Als er een lijnvlucht is, komen de toeristen sowieso voor de incentives, maar ook om te relaxen. Wordt daaraan gewerkt? Staat er iemand op vanuit Toerisme Vlaanderen? Gebeurt er wat vanuit de

kabinetten? Bestaat de mogelijkheid dat deze aanpak in de toekomst wordt bekeken? Dat kan immers inderdaad positieve resultaten genereren voor de hele Vlaamse regio.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Ik dank de minister voor zijn antwoord. De studie is wat ze is, en we weten dat ze moet worden genuanceerd. De economische crisis zit er voor veel tussen en de conjunctuur speelt een belangrijke rol. Het verklaart niet alles. Het budget marketing – en dat is ook al gesteld – moet worden verhoogd. Het nieuwe plan van Toerisme Vlaanderen zal pas tegen einde 2010 klaar zijn. Dat is nog een heel jaar om een plan klaar te hebben. We moeten vlugger kunnen inspelen.

Blijkbaar hebben we het moeilijk met het aantrekken van buitenlandse toeristen. Het beleid moet daar vlugger kunnen op inspelen. Innovatie en nieuwe producten zijn ook zeer belangrijk. We weten dat er voor het fietstoerisme enorm veel gebeurt. Ook vanuit de privésector worden veel inspanningen geleverd voor het logies. Dat mag ook eens worden gezegd. Ik volg de heer Dehandschutter. Hij zegt dat er zoveel te zien is dat de steden en gemeenten daar ongetwijfeld een zeer belangrijke rol kunnen in spelen. Voor de kunststeden is het ook belangrijk dat er enkele links zijn buiten de vijf steden die sowieso moeten worden gepromoot. Daarnaast zijn er nog andere steden waar een link naartoe kan worden aangebracht. Daar moet de nodige aandacht aan worden besteed.

Het belang van nieuwe producten en innovatie is al aangehaald door de heer Gatz. Ik begrijp de heer Vanden Bussche niet zo goed. Als we het over een wereldchocoladehoofdstad of een wereldbierstad hebben, dan zal dat niet alle problemen oplossen. Maar het is een belangrijk aantrekkingspunt, ook al lost het niet alles op. Ik zou dat niet zomaar wegwuiven.

Een ander punt dat hier al aan bod is gekomen, zijn de middelen die aan het Steunpunt Toerisme en Recreatie zijn toegewezen. We vragen ons af of het niet beter zou zijn die middelen aan een agentschap toe te wijzen. Dit agentschap zou er dan, samen met de sector, voor moeten zorgen dat de minder goede cijfers worden omgebogen. Het lijkt me belangrijk dat een agentschap dit in handen neemt. We hebben hier al eerder over het Steunpunt Toerisme en Recreatie gediscussieerd. Dit moet op een soepeler manier kunnen verlopen.

Tot slot wil ik opmerken dat we over enorm veel goede producten en bezienswaardigheden beschikken. Het probleem is de marketing. We mogen iets chauvinistischer zijn. We moeten onze producten in het buitenland beter verkopen. Hiervoor zullen we in de toekomst meer middelen moeten vrijmaken.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Mij lijkt het vooral belangrijk dat hij een aantal zaken en cijfers heeft gerelativeerd. Het is alleszins positief te horen dat er een kentering merkbaar is. De cijfers zijn niet zo negatief als oorspronkelijk is gesteld.

Ik heb in mijn vraagstelling al naar de wereldwijde crisis in de toeristische sector verwezen. Die is uiteraard ook in Vlaanderen voelbaar. Ik wil echter de positieve aspecten van de uiteenzetting van de minister onthouden. Het binnenlands toerisme gaat erop vooruit. Dat is niet onbelangrijk. In tijden van crisis spenderen de mensen hun vakantie dichterbij huis.

Wat innovatie, marketing en het gebruik van de nieuwe media betreft, vind ik het geruststellend te horen dat hier volop op wordt ingespeeld. Ik heb daar eigenlijk nooit aan getwijfeld. De inzet voor een belevingseconomie is een permanent proces. De toeristische sector is voortdurend in evolutie. Het is belangrijk die markt permanent te volgen. Voor het overige kijk ik vooral uit naar het nieuwe marketingplan en naar het nieuwe strategisch plan. We zullen dit zeker allemaal blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Mijnheer De Meulemeester, ik heb hier een artikel bij me over het Chocoladefestival Amsterdam. Elk jaar vinden in de loop van november allerlei evenementen plaats. De horeca, de galerijen, de patisserieën, de bakkerijen, de uitgaansgelegenheden en de massagesalons krijgen de kans hun kunsten met chocolade te presenteren. Chocolade is een item waar een stad een evenement mee kan creëren. We kunnen moeilijk beweren dat Vlaanderen, met zijn beperkte middelen, moet beslissen in Brussel als chocoladehoofdstad te investeren.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik dank de minister voor zijn omstandig en gedetailleerd antwoord. Hieruit blijkt dat de realiteit heel wat genuanceerder is dan een aantal krantenartikels laten uitschijnen.

Aan de hand van de beleidsnota en van het door Toerisme Vlaanderen uitgestippeld beleid kunnen we de toekomst met vertrouwen tegemoet zien. We mogen ons zeker niet tot het dramatiseren van de toestand of tot paniekvoetbal laten verleiden. Dat zou antireclame vormen. We zouden onszelf voorstellen alsof alles hier slecht is en iedereen omwille van onze slechte producten Vlaanderen links laten liggen. Dat is in de realiteit helemaal niet het geval.

Met de projecten die momenteel op stapel staan, zoals ‘100 jaar Groote Oorlog’, zullen we in de zeer nabije toekomst het tegenovergestelde zien gebeuren. Met die producten zullen we een aantal nieuwe markten en doelgroepen kunnen aanboren.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik wil iedereen voor de geleverde inbreng bedanken. Voor alle duidelijkheid wil ik nog even opmerken dat ik geen rapport van het Steunpunt Toerisme en Recreatie heb ontvangen. Voor zover ik weet, is er geen rapport. De heer Bryon heeft commentaar op een aantal cijfergegevens geleverd. Hij heeft zich gebaseerd op onze recentste cijfers en op cijfers uit het buitenland. Hij heeft vooral benadrukt dat we moeten blijven innoveren. Ik vind dat een goede zaak.

Hij wil daar een debat over voeren. De hele zaak is enigszins in de richting van het doemdenken afgegleden. Sommigen beweren dat het slecht gaat. Ik denk dat ik dit met volle kracht mag tegenspreken. Ik wil natuurlijk niet beweren dat 2009 een goed jaar was.

De heer Bryon is van mening dat we moeten innoveren. Hij heeft voor de volle 100 percent gelijk. Dit is de beleidslijn die we volgen. We hebben het steeds over de ontwikkeling van kwalitatieve producten. Dat geldt ook voor het onthaal in de privésector. We pleiten voor samenwerking. Ik sta open voor alle mogelijke ideeën. Misschien zijn er nog nieuwe ideeën in verband met innovatie die nog niet door Toerisme Vlaanderen worden ontwikkeld.

Mijnheer De Meulemeester, uw suggestie in verband met couch surfing lijkt me wel geen goed idee. We moeten onze toeristische cijfers in de erkende logies niet hiermee optrekken. Dit maakt helemaal deel uit van de informele economie. Hiermee zullen we onze problemen op geen enkele manier verhelpen.

Ik vind het een goede zaak dat we over een onafhankelijk steunpunt beschikken. De heer Bryon heeft het Kunststedenactieplan uitgewerkt. In mijn ogen gaat het hier om een goed plan. We zijn dit volop aan het uitvoeren. Het Steunpunt Toerisme en Recreatie heeft geen kritiek geuit op de manier waarop dit gebeurt. Er zijn geen negatieve aspecten gesignaleerd.

Daarnaast zijn nog een aantal onderwerpen punctueel aan bod gekomen. Toerisme Vlaanderen is permanent met het luchtvaarttoerisme bezig. Toerisme Vlaanderen heeft een samenwerkingsovereenkomst met de Brussels International Airport Company (BIAC) en werkt onder meer op de buitenlandse vluchten en op de luchthaven van Zaventem. Die luchthaven heeft natuurlijk te lijden onder de achteruitgang van het inkomend toerisme.

Volgens de heer De Meulemeester hadden het marketingplan en het strategisch plan er eerder moeten zijn. Er is echter een marketingplan. Het nieuwe plan moet eind 2010 klaar zijn. Dat zal ook klaar zijn. Het nieuwe strategisch plan moet ook klaar zijn. Er is al een gedeeltelijk plan, het Strategisch Actieplan voor de Kust. Dit goede plan wordt door de tien kustgemeenten, Westtoer en Toerisme Vlaanderen ondersteund. Het is de bedoeling voor innovatie en verbreding te zorgen op die plaatsen aan onze kust waar dat nodig is.

Ik ben blij dat ervoor wordt gepleit te proberen de mensen aan de kust van die kleine vierkante meter strand weg te halen. We moeten de mensen erop wijzen dat er aan de kustlijn en in het hinterland nog veel meer wordt aangeboden. Dat is broodnodig. Ik ben blij dat die mentaliteit nu leeft.

We mogen wat chauvinistischer zijn. We beschikken over goede producten. Ik ben blij met deze teneur. We mogen natuurlijk niet zelfgenoegzaam zijn. Het is een kwestie van permanente innovatie. We moeten die producten verkopen. We zullen op de binnenlandse markt nog een tandje bijsteken. We moeten van de nood een deugd maken. We moeten de binnenlandse vakantiemogelijkheden bij de mensen promoten. Volgens mij zijn we dat al met goed gevolg aan het doen.

Tot slot wil ik benadrukken dat alle ideeën die een bijdrage tot de verbetering van onze producten en de marketing ervan kunnen leveren, van harte welkom zijn.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Als ik naar de homepage van de website van het Steunpunt Toerisme en Recreatie kijk en de strategische doelstellingen vergelijk met wat de heer Bryon in de kranten verkondigt, lijken zijn uitspraken de strategische doelstellingen voorbij te schieten. Met uitzondering van zijn pleidooi voor innovatie, heeft de minister al die uitspraken tegengesproken. Wat hij voor het overige heeft verklaard, is niet waar. Hij zorgt voor paniek. De coördinator van het Steunpunt Toerisme en Recreatie, die waarschijnlijk gedeeltelijk met Vlaamse middelen wordt betaald, laat zich negatief uit.

Het steunpunt is opgericht door de Vlaamse overheid. We moeten het eens doorlichten om te zien of het beantwoordt aan de vooropgestelde strategische doelstellingen. De professor heeft één strategische doelstelling verwezenlijkt, en dat is het enige punt dat ik terugvind: de publieke belangstelling wekken voor aangelegenheden van het Vlaamse toeristisch beleid. Voor de rest schiet hij volledig tekort. Wij moeten daar toch eens over nadenken. Als ik hoor dat de coördinator van het steunpunt eerst naar de pers stapt en zelfs de moeite niet doet om u te contacteren om u zijn gedachten mee te delen, dan vind ik dat bijzonder erg. Dan is dat, mijnheer Vanden Bussche, weggegooid geld.

Ik kondig een met redenen omklede motie aan.

De heer Marnic De Meulemeester: Ook ik kondig een met redenen omklede motie aan.

De heer Lieven Dehandschutter: Namens de meerderheid zal ik ook een met redenen omklede motie indienen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Minister, u had het daarnet over het contact met de luchthaven en BIAC, en over het feit dat er permanent of toch vaak overleg is tussen Toerisme Vlaanderen en BIAC. Ik wil erop wijzen dat er ook nog regionale luchthavens zijn en dat die zeker op Europees vlak aan belang winnen wat het inkomende toerisme betreft. Dat komt altijd ten goede van de lokale economie. Ook daar moet werk van worden gemaakt. Misschien moeten we proactief luchtvaartmaatschappijen contacteren.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Sintobin, door de heer De Meulemeester en door de heer Dehandschutter werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties

aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de mogelijke overname van schulden van lokale besturen met KBC-middelen

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, ik dank mijn collega Creyelman omdat hij mij laat voor gaan. Ik heb straks een afspraak met de gouverneur van West-Vlaanderen. *(Opmerkingen)*

Ik ging het mij misschien nog kunnen permitteren om te laat te komen, maar u hebt in uw ronde van de provincies nogmaals het belang benadrukt van de gouverneurs als verbindingspersoon tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen, dus mag ik daar niet te laat komen. Anders zou hij u misschien schrijven dat ik mij als burgemeester niet goed gedraag.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Verfaillie, u moet de rangorde van de dingen respecteren.

De voorzitter: Mijnheer Verfaillie, u hebt uw hiërarchie verduidelijkt.

De heer Jan Verfaillie: Dank u, voorzitter.

Minister, ik heb een vraag over de KBC-middelen die in de eerstkomende maanden en jaren bij Vlaanderen zullen terechtkomen. Daarover vindt heel wat speculatie plaats. Wij vinden hierover in de media meerdere berichten van diverse politici. Politieke partijen leggen verklaringen af. Men vraagt zich af wat er zal gebeuren met de meerwaarde van 1,75 miljard euro, de 50 percent die KBC extra dient te betalen. Een van de pistes die opduikt, is die van een soort lokaal pact bis, waarbij Vlaanderen heel specifiek een gedeeltelijke schuldovername van de lokale besturen op zich neemt, net zoals een tweetal jaar geleden is gebeurd. Alle gemeenten zijn toen ingestapt in het lokaal pact.

Minister, zet de Vlaamse Regering vandaag reële stappen om iets te ondernemen? De lokale besturen hebben het vandaag financieel niet gemakkelijk. Dat is geen understatement. Wij spraken in het eerste gedeelte van deze zitting al over de financiële draagkracht van de lokale besturen. Een lokaal bestuur moet al een bepaalde schaalgrootte hebben om een aantal dienstverleningen aan zijn bevolking te kunnen aanbieden. In het eerste lokaal fiscaal pact stonden daar een aantal verplichtingen tegenover. Maar vormen die verplichtingen geen aanslag op de lokale fiscale autonomie?

Minister, we gaan geen gemakkelijk debat tegemoet. Maar het is nu eenmaal zo dat die 1,75 miljard euro hoogstwaarschijnlijk de eerstkomende periode zal vrijkomen. Het zou nog wel wat kunnen duren, maar het zou toch kunnen dat het al in 2010 of 2011 is. Minister, wij kennen u als een vooruitziend minister die diverse actieplannen op de agenda zet. Het zou niet slecht zijn om al verder te kijken dan de dag van morgen om te weten wat Vlaanderen overmorgen zal realiseren.

Minister, heeft de regering al een standpunt ingenomen over de bestemming van de 1,75 miljard euro KBC-middelen? Indien niet, wanneer zal dat gebeuren? Bent u de mening toegedaan dat deze middelen deels of volledig kunnen worden aangewend voor de lokale besturen? Het is gemakkelijker om als lid van de oppositie een statement te doen dan als lid van de meerderheid. Besturen is constant dansen op een slap koord. Alles heeft zijn pro's en contra's. Alles moet zeer goed worden afgewogen. *(Opmerkingen)*

De heer Eric Van Rompuy: U wordt ooit nog gouverneur. *(Gelach)*

De heer Jan Verfaillie: Dit kan een van de pistes zijn, minister, maar er zijn in Vlaanderen nog zoveel andere interessante pistes waardoor de gemeenten misschien niet op een rechtstreekse maar dan toch op een onrechtstreekse manier kunnen worden geholpen. Ik denk aan investeringen die versneld worden uitgevoerd of nog andere zaken.

Een oppositiepartij heeft het natuurlijk veel gemakkelijker om statements te doen. Zoals over een volledige lokale fiscale stop in 2011 en 2012, en 140 euro per inwoner, zoals Open Vld vandaag in een persbericht naar buiten bracht.

Het is veel gemakkelijker om op de kade te staan roepen dan effectief het schip te besturen. Minister, het zou niet slecht zijn indien uw departement en de Vlaamse Regering hierover een concrete visie zouden ontwikkelen. Het zou kunnen dat die 1,75 miljard euro plots, op een goede maandagmorgen, op uw rekening staat.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Ik sluit mij graag aan bij de vraag van de heer Verfaillie. Minister, wij hebben daar al over gedebatteerd. Met minister Muyters en met u, en beide keren was het nul op het rekest. Uit uw antwoord begreep ik dat het een interessant voorstel was om opnieuw te streven naar een lokaal pact. Maar er is geen geld. En zonder geld kun je zo'n pact niet smeren. De heer Verfaillie zegt terecht dat er grondwettelijk verankerde fiscale autonomie is. De steden en gemeenten kunnen niet gedwongen worden om zomaar in te leveren, maar ze kunnen daartoe wel gestimuleerd worden. 'Smeren' is misschien een lelijk werkwoord, het gaat gewoon over het bieden van een voordeel dat de steden en gemeenten kan overtuigen om erop in te gaan.

De vorige keer is het gelukt. 308 steden en gemeenten zijn erop ingegaan, want er was een mooi voordeel, namelijk de schuldovername. U zei in de gesprekken die we hadden dat er geen geld was en dat u dus geen lokaal pact kunt ontwikkelen. De heer Van Mechelen heeft naar aanleiding van een bespreking in de commissie Algemene Zaken in een discussie over wat er zal gebeuren met het KBC-geld en de winst die er bij terugbetaling op gemaakt kan worden, de – volgens Open Vld – goede suggestie gedaan om de helft van die winst van 1750 miljoen euro, zijnde 875 miljoen euro, beschikbaar te stellen voor een lokaal pact. Bij een overname van de schuld nemen we als criterium best het aantal inwoners en niet de schuldratio, want dan beloon je misschien de gemeenten die in het verleden te veel schulden hebben gemaakt. Op basis van het aantal inwoners kom je met de snelle deling op 140 euro per inwoner. Daar moet iets tegenover staan, uiteraard.

Het is en blijft een pact, mijnheer Verfaillie. Samen met u sta ik dagelijks op de barricades om de autonomie van de steden en gemeenten te beschermen, want die wordt vaak bedreigd door Vlaanderen. Omdat het een pact is, staat het de gemeenten vrij om er al dan niet op in te gaan. Er is geen onbehoorlijke druk. Het is een voorstel, een zeer aantrekkelijk voorstel. Vorige keer zijn ze er alle 308 vrijwillig op ingegaan. Het is aan de steden en gemeenten om er autonoom over te beslissen. Ik ben het er wel mee eens, mijnheer Verfaillie, dat de voorwaarde die eraan gekoppeld wordt, eerbaar moet blijven. Dat betekent dat we er, net zoals de vorige keer, voor moeten zorgen dat steden en gemeenten niet genoopt worden belastingverhogingen door te voeren.

Steden en gemeenten hebben het vandaag heel moeilijk. Een van de redenen daarvoor is dat de crisis tot minder ontvangsten leidt. Het ergste moet nog komen, want er zit wat vertraging op de opbrengsten van de personenbelasting en de onroerende voorheffing. Het is dus te begrijpen dat steden en gemeenten zoeken naar besparingen – niet eenvoudig – of extra opbrengsten, meestal belastingverhogingen, retributies of een combinatie van beide.

Minister, het zou fantastisch zijn, mochten steden en gemeenten in de zoektocht naar het weer in evenwicht brengen van de begrotingen, worden geholpen door de Vlaamse Regering in de

vorm van een schuldovername. Wij kennen buitengewone en gewone dienst, Vlaanderen kent dat niet. In het gemeentelijk systeem van boekhouden heeft de schuldovername uiteindelijk een impact op de gewone dienst. Die is relatief beperkt, dat wil ik er onmiddellijk bij zeggen. 875 miljoen euro is een gigantisch bedrag, maar in volume op de gewone dienst betekent dat 1 tot 1,5 percent ruimte. Steden en gemeenten zouden die ruimte toch goed kunnen gebruiken om te vermijden dat ze in ademnood komen bij het in evenwicht houden van hun begroting.

Het lijkt me een eerbare voorwaarde, niet zo verschillend van de vorige keer. Toen was het een beperking op hun mogelijkheden tot belastingheffing gedurende één jaar. Ons voorstel is om dat ook te doen voor 2012. Wij hopen vanuit Open Vld dat u daartoe bereid bent. U vond het vorige een goed pact. Ik had het gevoel dat u het graag zou herhalen. U bent een communalist. U bouwt graag van onderuit op.

De heer Verfaillie zegt dat de beste stuurder aan wal staan. Dat is niet waar. Wij hebben gewoon een suggestie gedaan om het schip een haven te laten kiezen. Niet meer dan dat. Ik hoop dat u nu zegt dat het een goed idee is van de heer Van Mechelen en dat u bereid bent om erop in te gaan, te gepasten tijde. Dat laatste zult u naar alle waarschijnlijkheid gebruiken. Collega's, verkoop het vel van de beer niet voor hij geschoten is. Hij is nog niet geschoten. De terugbetaling is nog niet gebeurd. Het geld is er nog niet. Maar u kunt al eens een gedachteoefening houden en even vooruitkijken, minister. Zoals men zegt: 'Gouverner, c'est prévoir.'

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Voorzitter, minister, ik sluit me graag aan bij het voorstel van de meerderheid. De heer Verfaillie stelt namens de meerderheid voor om 1,75 miljard euro te besteden aan het lokaal pact. *(Opmerkingen)*

Ik heb dat zo begrepen. Maar ik kan leven met het alternatief. Ik sluit me daarvoor aan bij Open Vld: 875 miljoen euro besteden aan het lokaal pact. LDD stelt dan wel voor om de overige 875 miljoen euro te besteden aan de promotieactie voor het kusttoerisme.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Het is een belangrijk debat. We hebben in de commissie Financiën al een paar keer van gedachten gewisseld met de minister. In de plenaire vergadering is het ook al een paar keer aan bod gekomen. We anticiperen. Soms is dat goed, maar we moeten voorzichtig zijn dat we op het einde van de rit niet al vijf keer dat bedrag hebben besteed.

Wellicht betaalt KBC 3,5 miljard euro terug in 2011, 2012 of ten laatste 2013. Daaraan zijn incentives verbonden zodat KBC niet te lang zal wachten. 3,5 miljard euro gaat naar de schuldafbouw, maar er is een meeropbrengst van 50 percent of 1,75 miljard euro. De eerste vraag die de Vlaamse Regering moet beantwoorden is: wat zal er met die meeropbrengst gebeuren? Minister Muyters en de minister-president hebben enkele weken geleden in de plenaire vergadering nog duidelijk gezegd te wachten op de meerjarenbegroting die ze eind maart, begin april indienen. Dan zullen we zien hoe dat geld wordt aangewend.

Dit bedrag valt eenmalig te besteden. We mogen met dat geld zeker geen recurrente-uitgavenmechanismen op gang brengen. Dan zijn we verkeerd bezig. We kunnen het ten eerste eenmalig aanwenden ter versterking van de Vlaamse economie, voor innovatie met eenmalige investeringsprojecten, of ten tweede voor schuldafbouw. Ik weet niet wat de Vlaamse Regering zal kiezen. We kunnen ook heel nuttig onze Vlaamse economie versterken met een eenmalig investeringspakket. Kiezen we voor schuldafbouw, dan kunnen we kiezen voor de Vlaamse schuld. Die bedraagt 6 miljard euro, waarvan 3,5 miljard euro voor KBC. Er blijft 2,5 miljard euro over. Bouwen we die versneld af? Ofwel kiezen we voor de piste die daarnet door de heren Verfaillie en van Rouveroy is gesuggereerd. Pas als er voor die optie wordt gekozen, kunnen we discussiëren over de voorwaarden.

We moeten dus heel voorzichtig zijn en eerst de keuze maken: investeren we de meeropbrengst in de versterking van de Vlaamse economie, of doen we aan schuldafbouw? Wordt er gekozen voor dat laatste, dan lijkt me het alternatief dat hier wordt voorgesteld het overwegen waard. In dat geval lijkt het me verdedigbaar om de lokale besturen te betrekken, omdat er dan nog een zeker economisch beleid gevoerd kan worden. Als men aan Vlaamse schuldafbouw doet, is dat goed op zich. Schuldafbouw voor de gemeenten heeft als voordeel dat men economische doelstellingen kan realiseren door goodwill te creëren bij de lokale besturen op het vlak van belastingen.

Ik denk dat de minister spijtig genoeg vandaag geen klaarheid zal scheppen over die eerste keuze. Eind maart of begin april zullen we zien hoe de Vlaamse Regering tegenover die meeropbrengst staat.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, zoals andere collega's hebben gezegd, is dit thema al verschillende keren aan bod gekomen in deze commissie, meer bepaald in verband met een eventueel lokaal pact bis met steden en gemeenten. Eigenlijk begrijp ik de vraag vandaag niet goed. Ik begrijp de vraagsteller niet goed. Vandaag wordt opnieuw de vraag gesteld. *(Opmerkingen)*

Ik begrijp niet goed waarom de vraag vandaag opnieuw wordt gesteld. De regering heeft blijkbaar nog altijd niet uitgemaakt waar die meeropbrengst naartoe zou gaan: naar schuldafbouw, naar investeringen, naar een mix van allerlei zaken? Op het einde van de vraag krabbelt de vraagsteller al terug. Hij zegt dat er ook nog andere mogelijkheden zijn om die meerwaarde, om die 1,75 miljard euro, te besteden. Dan moet hij, neem ik aan, alle commissies afgaan en daar vragen aan de minister van Welzijn of het een goed idee is om in bepaalde projecten te investeren, aan de minister van Mobiliteit of er niet moet worden geïnvesteerd in De Lijn enzovoort.

Voorzitter, iedereen is vrij om vragen te stellen. Ik begrijp echter de vraag van de vraagsteller niet – tenzij hij twee bedoelingen heeft. Hij schiet het af, en dan kan CD&V, of de heer Verfaillie, want op de duur weet ik niet meer wat het standpunt is van die partij in deze aangelegenheid, op zijn achterste poten staan, ofwel krijgt hij genoegdoening, wat er, naar ik aanneem, nog niet inzit. Ik veronderstel dat de regering er nog niet uit is.

Bij de bespreking van de begroting en de beleidsnota hebben we het daar al over gehad. Ik vraag me dan ook af of deze vraag, hic et nunc, wel nuttig en noodzakelijk is.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Meestal wordt de vraag gesteld aan de minister en niet aan collega's.

Mijnheer Van Hauthem, ik kan u misschien een kort antwoord bezorgen. De afgelopen weken zijn er in de media diverse berichten verschenen. Er zijn zelfs collega's binnen de Vlaamse Regering die daarover in bedekte bewoordingen verklaringen hebben afgelegd. Als ik dan als individueel parlamentslid van deze commissie geconfronteerd wordt met dergelijke krantenberichten, dan kan ik, levend in een vrij land of in een vrij Vlaanderen, toch een vraag stellen! Anders geldt het plan-Peumans nog meer en kunnen we helemaal geen vragen meer stellen. Op basis van die berichten heb ik de vraag ingediend. Ik stel vast dat men bij elke vraag van uw fractie zou kunnen opwerpen wat de waarde ervan is.

De voorzitter: Collega's, ik heb die vraag ontvankelijk verklaard omdat er nieuwe elementen waren in vergelijking met de discussie die we hebben gevoerd tijdens de bespreking van de beleidsnota.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, mijn opmerking was niet aan u gericht. Ik zeg enkel aan de fractie van CD&V dat we al twee keer het debat hebben gevoerd. De ene CD&V'er repliceert dan op de andere CD&V'er. *(Rumoer)*

Toch wel.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik steun de volledig genuanceerde vraag van de heer Verfaillie en de heer Van den Heuvel. Ze hebben werkelijk een CVP-standpunt vertolkt. *(Gelach)*

De CVP is meer dan ooit terug.

De heer Joris Van Hauthem: Datgene wat te bewijzen was!

De heer Eric Van Rompuy: Ik voel me meer dan ooit CVP'er. *(Gelach)*

We hebben nu al 24 percent. Er is nog een hele marge.

Mijnheer van Rouveroi, u was toen ondervoorzitter van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG). De gemeente Zaventem is ingegaan op dat pact in verband met de schuldverlichting. We moesten echter de tewerkstellingstaks afschaffen, we moesten de forfaitaire huisvuilbelasting afschaffen. Dus heel die operatie is op termijn een goede zaak voor ons. Het mag echter niet zijn dat er een pact komt waarbij gemeenten worden verplicht om bepaalde belastingen af te schaffen of te verlagen. U zegt dat ze 1,5 percent beleidsmarge geven. Zo'n pact mag voor een gemeente geen neutrale operatie worden. Bij een aantal gemeenten was dat het geval. Onze gemeente Zaventem had een tewerkstellingstaks die 400.000 euro opbracht. We moesten die afschaffen. De forfaitaire huisvuilbelasting van 35 euro per persoon moest worden afgeschaft met duurdere huisvuilniszakken als gevolg, tot groot ongenoegen van UF die haar blaadjes daarmee vult, mijnheer Van Eyken.

Als er een lokaal pact komt, dan mag het niet zo zijn dat de Vlaamse Regering een schuldverlaging doorvoert voor de gemeenten waarbij die gemeenten dan zelf verplicht zijn om hun belastingen te verlagen waardoor de beleidsruimte wordt opgegeten. Ik sluit me aan bij de heren Van den Heuvel en Verfaillie. We moeten goed nadenken hoe we dat zullen aanpakken.

Mijnheer van Rouveroi, de vorige keer stond iedereen daar achter, maar toen was er ook geld genoeg. We moeten proberen naar een evenwicht te gaan tegen 2011. Vorig jaar ging het om 1,2 miljard euro. Voor dit jaar hoop ik op een tekort van 500 miljoen euro. Pas dan kunnen we beslissen waar we dat geld aan besteden. We zullen de volgende jaren nog met enorme investeringsbehoeften worden geconfronteerd. We zitten met een schuld van bijna 6 miljard euro. Ook de pps-schuld zal toenemen. De vraag is hoe we daarmee omgaan. Dat zal een afweging worden van een aantal factoren.

De voorzitter: De heer Van Rouveroi heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroi: Mijnheer Van Rompuy, ik ben het met u eens dat de omstandigheden vandaag anders zijn. Het voorstel van Open Vld is dan ook anders dan toen. Nu wordt er niet gesproken over de afschaffing van belastingen, maar over het bevriezen van alle lokale fiscaliteit tot 2011-2012.

Wat de afschaffing van de belasting op het tewerkgesteld personeel betreft, waren er maar 4 van de 308 gemeenten die dat toen nog hadden. Dat zal wel een historische reden hebben.

De heer Eric Van Rompuy: Het is ingevoerd door een socialist tussen 1967 en 1982. Het is de schuld van de socialisten.

De heer Sas van Rouveroi: Het was niet oneerbaar om toen te stellen dat die belasting een anachronisme in de tijd was geworden.

Wat de maatregelen over die forfaitaire belasting op huisvuil betreft, weten wij heel goed welke partij die mordicus wenste: dat waren de socialisten.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb met heel veel aandacht geluisterd naar dit debat en naar de vragen.

Mijnheer Verfaillie, de regering heeft nog geen standpunt ingenomen. Anders had u dat wel vernomen. Verder wil ik verwijzen naar de uiteenzetting van de heer Van den Heuvel. Daarin zitten bijna alle elementen van het antwoord dat ik zou willen geven. De regering zal een collegiaal standpunt innemen naar aanleiding van de meerjarenbegroting die we heel voorzichtig moeten aanpakken. Het is moeilijk nu te voorspellen wanneer welke bedragen zullen binnenvallen. Het moet deel uitmaken van de meerjarenbegroting. We zullen daarbij rekening houden met alle elementen.

Ik stel vast dat die 1,750 miljard euro een zeer mooie bruid is waar veel begerige blikken op gericht zijn. U kent het advies van de SERV, dat luidt: schuldafbouw. Men kan daarvoor kiezen, of men kan investeringen doen. Men kan aan schuldafbouw doen in de niet-geconsolideerde kring, de gemeenten, dat is zo'n voorbeeld. Maar er zijn ook op Vlaams niveau zulke voorbeelden: het pensioenfonds van de VRT en het Zorgfonds. Er zijn diverse mogelijkheden.

De heer Van Rompuy zei het al, de omstandigheden zijn natuurlijk anders dan de vorige keer. Deze Vlaamse overheid is heel zware besparingen aan het uitvoeren. Ze bespaart op haar apparaat, haar werkingskosten en haar personeel. De context is totaal verschillend. De heer van Rouveroy zegt dat de gemeenten met vertraging geconfronteerd zullen worden met die terugval van inkomsten. Dat is een feit. De Vlaamse overheid is er al mee geconfronteerd, en wel zeer abrupt. 2009 was op dit vlak een zeer bijzonder jaar. Het vormt een breuklijn met de vorige jaren. De regering houdt – net als u allen – de diverse mogelijkheden goed voor ogen. We hebben weer schulden, terwijl we in de laatste rechte lijn van de schuldafbouw zaten. We hebben schulden gerelateerd aan KBC en dergelijke, maar we hebben ook andere schulden. We zullen heel goed moeten nadenken over de ESR-aanrekenbare ontvangsten, rekening houdend met het feit dat we zelf schulden hebben, dat onze positie helemaal anders is dan toen en dat het gaat om eenmalige opbrengsten. Dat is duidelijk, het zijn geen recurrente ontvangsten.

Er is op gealludeerd: het Vlaamse bedrijfsleven kent tal van noden. Er is gerefereerd aan andere commissies. Het is niet moeilijk om alle commissies te bezoeken en overal de prioriteiten vast te stellen. U zult me niet horen zeggen dat de gemeentelijke financiën geen belangrijk element zijn in die afweging. We zullen al die zaken moeten meenemen in die context. We zullen daar rekening mee houden en op het gepaste moment een standpunt innemen.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Het is een zeer genuanceerd verhaal waarin de diverse pro's en contra's moeten worden afgewogen. Ik ben geen lid van de commissie Financiën. Het is zeer goed dat de Vlaamse Regering vooruitziend is en heel binnenkort daaromtrent een standpunt zal innemen. Het is zoals een stad besturen. De behoeften zijn talrijk, en de middelen zijn altijd schaarser dan de noden. Het is aan de Vlaamse Regering, rekening houdend met de uitdagingen van Vlaanderen en van de lokale besturen, om te proberen de middelen een zo goed mogelijke bestemming te geven. De lokale besturen zijn inderdaad bereid om een deel van die middelen op zich te nemen en aan schuldverlichting te doen. Dat zal ook andere parameters ten goede komen, zonder in detail te treden.

Minister, u hebt een genuanceerd antwoord gegeven. Er ligt voor de Vlaamse Regering in de eerstkomende weken en maanden werk op de plank.

De voorzitter: De heer van Rouveroy heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: De heer Van Hauthem had gelijk. Het antwoord van de minister heeft niets opgeleverd. (*Rumoer*)

De heer Jan Verfaillie: Hij heeft wel al twintig, dertig vragen gesteld waarop wij het antwoord op voorhand wisten.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Het is belangrijk dat er geen verwachtingen worden gewekt bij de gemeenten, en er moet duidelijk worden gezegd dat ze daar voor het ogenblik absoluut geen rekening moeten mee houden. Of is er hoop? Kunt u zeggen dat ze daar halvelings rekening mee mogen houden?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik wou u nog vragen of u over gegevens beschikt over het lokaal pact en over de voorwaarden voor de afschaffing van de forfaitaire huisvuilbelasting. Daar ging een discussie aan vooraf. Van het oorspronkelijke plan ‘de vervuiler betaalt volledig’ is men overgeschakeld op een forfaitaire sokkel. De oude forfaitaire huisvuilbelasting werd afgeschaft. Ik zou graag weten hoeveel gemeenten die vervangen hebben door een nieuwe belasting, bijvoorbeeld de milieubelasting.

In mijn gemeente is dat gebeurd. De forfaitaire belasting bedroeg 75 euro en men moest natuurlijk de huisvuilzakken betalen. Nu is er een milieubelasting van 75 euro per jaar ingevoerd. Hebt u zicht op de voorwaarden waaraan voldaan moest worden om onder het fiscaal pact te vallen? In hoeverre werden die nageleefd of omzeild? Ik verwacht daar vandaag geen antwoord op, maar wel bij gelegenheid.

De voorzitter: Dat zijn zaken voor een schriftelijke vraag.

Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb over enkele deelaspecten al schriftelijke vragen ontvangen. Mijn administratie is bezig met de evaluatie waar u naar vraagt. Ik weet niet wanneer ze klaar zal zijn, maar zodra dat gebeurt, bezorg ik ze u.

De heer Sas van Rouveroj: Dit is een interessante vraag. Ik wil ook graag dat antwoord.

De voorzitter: Minister, ik stel voor dat u de commissie inlicht als de analyse klaar is.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Frank Creyelman tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het beleid met betrekking tot de ‘managers van diversiteit’

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Minister, u kondigde op 18 januari aan dit jaar via het initiatief ‘managers van diversiteit’ 3,5 miljoen euro te zullen uittrekken voor subsidies aan een veertigtal projecten die het samenleven van oude en nieuwe Belgen bevorderen.

Het initiatief ‘managers van diversiteit’ betreft binnen de zogenaamde integratie-industrie – wat u liever de diversiteitssector noemt – een van de subsidiepotjes voor de ondersteuning van de diversiteit in Vlaanderen, naast de ‘experimentele projectsubsidies voor etnisch-culturele minderheden’ en de subsidiëring op basis van het Integratiedecreet. Uw beleidsnota Inburgering stelde dat de projectoproep ‘Gezocht: managers van diversiteit’ sterker wordt ingebed in het Vlaamse integratiebeleid door middel van jaarlijkse accenten en dat de criteria worden bijgestuurd op basis van het evaluatieonderzoek van de Koning Boudewijnstichting.

De vraag dient gesteld waar de Vlaamse Regering met die diversiteitsmanagers naartoe wil. Het rapport van de Koning Boudewijnstichting – waarvan ik de conclusies niet altijd deel – stelt wel terecht: “Diversiteit: wat is het nu?”. Het rapport schrijft: “Een constante in de evaluatie was de onduidelijkheid over ‘welke diversiteit’ er precies gemanaged moest worden.” Volgens het rapport maakt de oproep: “... nergens expliciet melding wat nu precies de visie is waarvan de projectoproep vertrekt”. Het rapport vermeldt ook dat het wel duidelijk is dat het ontbreken van duidelijke uitgangspunten, principes en keuzes op dit vlak zijn weerslag heeft op de kwaliteit van de goedgekeurde projecten, zowel wat betreft de omschrijvingen van de projecten – doelgroepen, doelstellingen, aanpakken – als wat betreft de uitvoering en opvolging van de projecten.

Wat mij als volksvertegenwoordiger van een Vlaams-nationalistische partij ter zake in het bijzonder interesseert, maar ook verontrust, is hoe in dit kader wordt omgegaan met taal en religie. In het rapport wordt vermeld dat er in de projecten ‘een zeer pragmatische houding’ ten opzichte van taal wordt aangenomen. In het contact met kinderen wordt het Nederlands gebruikt, maar in het contact met volwassenen wordt vaak een andere contacttaal dan het Nederlands gebruikt. Er wordt zelfs aan toegevoegd dat veel autochtone professionelen “al een woordje Turks of Arabisch kennen”.

Nog meer problematisch lijkt me de houding in de projecten tegenover de islam. In het rapport wordt gesteld: “De islam heeft een sterke impact op het dagelijkse leven: het dragen van een hoofddoek, het verbod op alcohol, vaak uitgebreid tot het verbod om op plaatsen te komen waar alcohol wordt geschonken, en de nood aan halal maaltijden kunnen een impact hebben op de praktijk van het welzijnswerk. Het spreekt voor zich dat projecten die geen rekening houden met deze aspecten of minstens tonen dat ze er zich van bewust zijn, weinig kans op slagen hebben.”

In de recente persberichten naar aanleiding van de subsidiëring van de veertig projecten van ‘Managers van diversiteit’ vermeldt de minister dat er onder meer projecten worden gefinancierd die aandacht hebben voor het betrekken van allochtone ouders bij de schoolloopbaan van hun kinderen, voor de promotie van het Nederlands, waar we natuurlijk geen probleem mee hebben, maar ook projecten die “aandacht hebben voor de rol van de islam in de Vlaamse samenleving.”

Ik heb daar toch een aantal vragen bij, minister. Wat verstaat u onder het ‘managen van diversiteit’? Wat is de uiteindelijke finaliteit van het initiatief ‘Managers van diversiteit’? Is de aanpassing van de allochtonen aan onze Vlaamse meerderheidscultuur een criterium bij de selectie van de projecten, of worden de culturele minderheden eerder bestendigd in hun eigenheid?

Welke overwegingen speelden voor u mee bij de selectie van de te subsidiëren projecten? Welke accenten werden dit jaar gelegd? Op welke manier werd bij de geselecteerde projecten bijgestuurd op basis van het evaluatierapport van de Koning Boudewijnstichting?

Welke projecten werden door u niet geselecteerd, en waarom? Gebeurde dat omdat ze niet pasten in uw visie op diversiteit en het doel van het initiatief?

Hoe moeten deze gesubsidieerde projecten omgaan met taal en religie? Moet of mag er bij de projecten inderdaad op een pragmatische wijze worden omgegaan met taal? Kunnen tolken worden ingeschakeld? Moet er niet van worden uitgegaan dat elke allochtoon de principiële plicht heeft Nederlands te leren en dat niet mag worden tegemoetgekomen aan personen die dat al jarenlang vertikken?

Mogen projecten zich volgens u schikken – zoals het rapport van de Koning Boudewijnstichting bepleit – naar godsdienstige directieven zoals scheiding tussen man en vrouw, de verplichting tot het dragen van een hoofddoek, het verbod op alcohol en de nood aan halal maaltijden? Kan het bijvoorbeeld dat in gesubsidieerde lessen Nederlands enkel vrouwen

worden toegelaten? Kan het dat op interculturele activiteiten enkel halal voedsel wordt geserveerd en dat alcohol verboden is? Zo neen, welke initiatieven zult u ter zake nemen?

Wat bedoelt u met gesubsidieerde projecten die aandacht hebben voor de rol van de islam in de Vlaamse samenleving? Over welke projecten gaat het? Welke houding wordt er in deze projecten aangenomen tegen de islam? Wordt in deze projecten ook aandacht besteed aan het spanningsveld tussen islam en democratie en mensenrechten?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, minister, collega's, ik wil een aantal bijkomende vragen stellen die vooral gebaseerd zijn op het rapport van de Koning Boudewijnstichting over de 'Managers van diversiteit' van november 2009 en op een aantal opmerkingen die de Inspectie van Financiën heeft geformuleerd naar aanleiding van de projectdossiers voor advisering in oktober 2009. Het gaat om zaken die mijns inziens ook in 2010 nog zeer relevant zijn.

Wat de Koning Boudewijnstichting betreft, werd er gezegd dat het niet altijd evident is om de effecten van die projecten te meten. Concreet werd er gezegd dat ze meestal de veronderstelde voorwaarden meten om tot diversiteit te komen, zoals deelname aan samenkomsten, aantal cursisten, aantal geslaagden, aantal tewerkgestelden. Maar zelden of nooit vindt men indicatoren die een uitdrukking vormen van een geslaagde diversiteit. Dan is er concreet verwezen naar de voorbeelden in de cluster 'Arbeid en ondernemen'. De overgrote meerderheid van de projecten werkt aan de intrede op de arbeidsmarkt. Het gaat dan over projecten rond oriëntatie op de arbeidsmarkt of het verwerven van voorbereidende basiscompetenties. "Aandacht voor diversiteit op de werkvloer – na de intrede van allochtonen in arbeid – ontbreekt echter grotendeels. In de Managers van Diversiteitprojecten ontbreken thema's zoals arbeidsomstandigheden, arbeidsvoorwaarden, samenwerken enzovoort nagenoeg volledig," zegt het rapport van de Koning Boudewijnstichting.

Een tweede punt gaat erover dat heel wat klassieke trajectbegeleidingsprojecten worden gesteund, terwijl dat eigenlijk tot de reguliere taken van de VDAB behoort. De vraag is dan of erover is gewaakt dat er geen overlappingsen gebeuren, want dan zijn we natuurlijk niet efficiënt bezig.

Verder was er ook een bedenking in verband met het horizontale karakter van de oproep. Er wordt vastgesteld dat er bijvoorbeeld in de welzijnssector maar weinig actoren zijn van de klassieke organisaties die inspelen op deze projecten. De vraag was of het niet te veel gaat om dat horizontale karakter en te weinig is toegespitst op de welzijnsinstellingen. Enkele uitzonderingen rond kinderopvang niet te na gesproken, waren er eigenlijk amper welzijnsprojecten die eraan meededen.

Ik kom nu tot de opmerkingen van de Inspectie van Financiën. Ze zijn toch altijd relevant. Er zouden nogal wat projecten zijn die aflopen. Na drie jaar lopen ze immers automatisch af. Er wordt dan een nieuw subsidievoorstel ingediend. Er komt te weinig naar voren dat het gaat om nieuwe projecten. Het zou om verkapte verlengingen van projecten gaan waarop een aantal cosmetische ingrepen zijn uitgevoerd. De vraag is of de projecten voldoende vernieuwend zijn en of het niet gewoon om verlengingen gaat onder een andere naam. Dat was de eerste opmerking van de inspectie.

Minister, bent u van oordeel dat het hier om vernieuwende projecten gaat? Een algemene opmerking was dat de projectsubsidie haar grenzen heeft bereikt. Deelt u ook deze visie? Stoten we inderdaad op de grens? Of is het nog altijd een goed beleidsinstrument?

Een laatste opmerking van de Inspectie van Financiën was dat voor een eventuele projectoproep in 2010 men dient uit te gaan van een sterk gereduceerd bedrag van maximaal 2,5 miljoen euro, terwijl nu opnieuw van 3,5 miljoen euro wordt uitgegaan. Vond u de opmerking van de inspectie niet relevant? Of hoe bent u daarmee omgegaan? Hebt u goede redenen om toch tot dat bedrag van 3,5 miljoen euro te komen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik zal zo goed mogelijk op alle punten antwoorden.

Het project waarvan sprake is in 2006 door mijn voorganger opgestart en had als uitgangspunt 'actief en gedeeld burgerschap'. Concreet betekent dat het opnemen van verantwoordelijkheid voor en solidair zijn met de Vlaamse samenleving. Dat gebeurt door ondersteuning van resultaatgerichte projecten van beperkte duur. In 2006 was dat voor één jaar. Vanaf 2007 mogen de projecten 3 jaar duren. De finaliteit was de zelfredzaamheid van burgers van diverse herkomst verhogen en positieve effecten zoals leefbaarheid en samenleven in diversiteit bevorderen.

Jaarlijks worden de inhoudelijke prioriteiten van de oproep bepaald. De oproep van 2009 sluit aan bij de visie van de vorige Vlaamse Regering. De projecten mochten geen vrijblijvend karakter hebben. Het moest gaan om projecten met blijvende en structurele effecten die leiden tot meetbare resultaten. De projecten moeten dan ook kwalitatieve en kwantitatieve resultaten vooropstellen die meetbaar zijn. Alleen resultaatgerichte projecten, met een nul- en een eindmeting, komen in aanmerking voor subsidiëring.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring van projecten van 2009 waarvan de oproep vroeger is gelanceerd, moet een project voldoen aan minstens een van de volgende inhoudelijke prioriteiten: buurtprojecten ondersteunen en bewonersparticipatie versterken ter bevordering van de sociale cohesie en ter verbetering van de leefkwaliteit van de wijk; overlastfenomenen bestrijden ter verhoging van het veiligheidsgevoel; de verantwoordelijkheid en betrokkenheid van ouders versterken bij de opvoeding en begeleiding van kinderen en jongeren; de schoolloopbaan, onderwijspositie en Nederlandse taalstimulering verbeteren, met de focus op kleuter- en lager onderwijs; de arbeidspositie verbeteren en het ondernemerschap ondersteunen en versterken; de wederzijdse beeldvorming en communicatie verbeteren; tot slot, de actieve participatie verhogen in het verenigingsleven dat gericht is op culturele diversiteit. Daarenboven gelden de volgende prioriteiten voor elk project: de inzet van vrijwilligers; de culturele diversiteit van het doelpubliek, zowel allochtone als autochtone Vlamingen.

De Koning Boudewijnstichting heeft de projecten van de oproep 'Gezocht: managers van diversiteit' voor de jaren 2006 en 2007 en gedeeltelijk voor 2008 geëvalueerd om in 2009 beleidsaanbevelingen voor de nieuwe Vlaamse Regering te kunnen formuleren. Het rapport is gedeeltelijk het resultaat van gesprekken met mensen op het werkveld, waarbij breder is gedacht dan louter de grenzen van managers van diversiteit.

Aangezien het rapport pas in november 2009 is opgeleverd, heb ik naar aanleiding van de oproep voor 2009 geen rekening met deze opmerkingen kunnen houden. De selectie is al in het begin van april 2009 van start gegaan. Wat 2010 betreft, ben ik van plan rekening te houden met de aanbevelingen van de Koning Boudewijnstichting en met de opmerkingen van de Inspectie van Financiën.

Tijdens de voorbije begrotingsbesprekingen is dit laatste punt al aan bod gekomen. Door voor die projecten 1 miljoen euro uit te trekken, zijn we op de laatste opmerking van de Inspectie van Financiën ingegaan. Vroeger ging het om 3 tot 3,5 miljoen euro. De Inspectie van Financiën vond dat we moesten opletten de grenzen van de projecten niet te bereiken. Er mochten niet te veel herhaalprojecten zijn.

Ik overloop even de essentie van de aanbevelingen van de Koning Boudewijnstichting.

Tot 2009 zijn de inhoudelijke prioriteiten ongeveer dezelfde gebleven. Om het impulseffect te behouden, zouden we ervoor moeten kiezen elk jaar weer andere accenten te leggen. Voor 2010 zal ik daar rekening mee houden. De oproep wordt gewijzigd. Het gaat niet om een continuering van de vroegere projecten.

Er is te weinig aandacht voor de nulmeting en voor de analyse van de beginsituatie. Er zou een ijkings van de beginsituatie moeten zijn. In de oproep voor 2010 zal staan dat de indieners de aanvangssituatie kwalitatief en kwantitatief moeten beschrijven. Om het effect van de projecten te meten, moeten we weten waar ze vertrekken.

De Koning Boudewijnstichting vindt de resultaten op langere termijn niet altijd duidelijk. De projecten werken zaken uit waarmee na de projectperiode nauwelijks iets mee kan worden gedaan. Ik wil dat de indieners aangeven hoe de producten en de inzichten binnen de eigen organisatie worden geïntegreerd en hoe aan de verspreiding ervan kan worden gewerkt. De duurzaamheid zal een belangrijk criterium vormen.

Ik zal nu even ingaan op het verloop van de selectieprocedure.

De projecten die voor subsidiëring in aanmerking komen, worden door het Team Integratie van het agentschap Binnenlands Bestuur van advies voorzien. Tijdens de advisering worden de aantoonbare resultaten aan de inhoudelijke prioriteiten gekoppeld. Dit is een belangrijk beoordelingscriterium. De projecten worden tevens beoordeeld op de kwalitatieve uitvoering. Dit omvat het stappenplan en de zelfevaluatie. Hier zijn inhoudelijke medewerkers van andere administraties, onder meer uit de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, bij betrokken. Zij moeten hun oordeel over de inhoudelijke aspecten geven.

De projecten voor 2009 zijn op 6, 7, 8 en 10 juni 2009 door de jury van een score voorzien. De projecten die door de jury zijn beoordeeld, worden voor een finaal advies aan de Inspectie van Financiën overgemaakt. Vervolgens komen de dossiers bij de minister terecht.

Wat dit jaar betreft, heb ik het voorliggend advies gevolgd. In 2009 zijn 148 projecten ingediend. Uiteindelijk zijn 130 projecten ontvankelijk verklaard. Daarvan zijn er dan weer 40 geselecteerd. In totaal gaat het om 2.777.382, 33 euro.

De heer Creyelman heeft gevraagd welke projecten ik niet heb geselecteerd. Ik veronderstel dat hij het over de geselecteerde projecten heeft. Anders zou het een dubbele negatie zijn. Ik zal de lijsten met de geselecteerde en de niet-geselecteerde projecten aan de commissiesecretaris bezorgen. De Inspectie van Financiën heeft over al deze projecten een advies uitgebracht. Bij elk project zijn opmerkingen geformuleerd. Een aantal projecten zijn op voorhand onontvankelijk verklaard. Het ging dan om verlengingen of uitbreidingen van bestaande projecten, om subsidies voor de reguliere werking van een organisatie, om projecten die al eerder waren gesubsidieerd of om projecten waarvan de doelgroep niet beantwoordde aan de beoogde combinatie van nieuwe en oude Vlamingen, als ik die termen tenminste mag gebruiken. Daarnaast kunnen evenmin subsidies worden verleend voor studiedagen, colloquia, wetenschappelijk onderzoek, sportmanifestaties, festivals, evenementen en dergelijke.

Na de ontvankelijkheidsverklaring zijn de overblijvende projecten door de jury gerangschikt. De jury heeft hiervoor de criteria gehanteerd. Deze dossiers zijn aan de Inspectie van Financiën overgemaakt. De rangschikking is gebaseerd op een aantal scores die op elk onderdeel moeten worden behaald. Aan elke score is een gewicht toegekend. Ik zal de criteria aan de leden van de commissie laten overmaken.

In het Vlaams regeerakkoord wordt het belang van het Nederlands in het inburgerings- en integratieproces sterk benadrukt. Het spreken van een gemeenschappelijke taal is essentieel om tot een hechte sociale samenleving te komen. De essentie van de zaak is dat we met elkaar moeten kunnen praten.

Ook in mijn beleidsnota heb ik veel aandacht besteed aan de promotie en de verhoging van de kennis van het Nederlands. Het inburgerings- en integratiebeleid van de Vlaamse Regering vertrekt van het gegeven dat de aanwezigheid van meerdere culturen in onze samenleving een feit is. We moeten hier positief mee aan de slag gaan. Het is een bron van vernieuwing. Dit leidt tot een voortdurend leerproces. De interactie leidt tot wederzijdse verrijkingen. De

nieuwkomers moeten zich echter integreren en moeten deel kunnen nemen aan onze publieke cultuur. Die cultuur is gebaseerd op een aantal rechten, plichten en verworvenheden die voor ons heel belangrijk zijn. Tegelijkertijd moeten we respect hebben voor de privécultuur van die mensen.

Wat de vraag over de tolken betreft, kan ik geen overzicht geven. Dit vormt geen onderdeel van de informatie die bij de indiening van de projecten moet worden verstrekt. Dat wordt nergens ingevuld. In elk geval kan het gebruik van tolken geen systeem vormen. Bij de inburgering wordt eveneens met tolken gewerkt. Dit gebeurt tijdens de beginfase, om de allereerste contacten te leggen. Uiteraard moeten mensen Nederlands leren. Na verloop van tijd kan natuurlijk uitsluitend het Nederlands worden gehanteerd.

Er zijn ook vragen gesteld over andere aspecten, zoals de scheiding tussen mannen en vrouwen en het alcoholgebruik. In de aanvraagformulieren moet de doelgroep van het project worden beschreven. De diverse samenstelling van het doelpubliek is een inhoudelijke subsidievoorwaarde. Die voorwaarde moet tot inclusiviteit en niet tot segregatie leiden. Dit moet voor iedereen duidelijk zijn.

De projecten moeten voldoende ruimte bieden om de verschillende culturen samen met elkaar te beleven. Het opdienen van halal voedsel of van alcohol maakt geen deel van de projecten of van de resultaten uit. Ik heb dan ook geen zicht op het verloop hiervan. Ik weet niet of bepaalde organisaties hiervan uitgaan of hierop gebaseerde projecten hebben ingediend. Het scheiden van klassen en geslachten, het opdienen van enkel halal maaltijden en het weigeren van alcohol op interculturele aangelegenheden, vind ik niet sporen met onze opvatting over samenleven in diversiteit. Ik heb er geen zicht op of er in die projecten nu wordt uitgegaan van andere standpunten. Ik wil die zaken in de toekomst heel klaar stellen. Inburgering en integratie gaan uit van het regeringsbeleid en van principes die wij hebben. Dat betekent participeren aan die samenleving. Elk heeft recht op zijn opinie, maar elk moet de andere opinies respecteren en mogelijk maken.

Dat gebeurt ook in de thuislanden van veel mensen. Als je in Marokko op een terrasje gaat zitten, dan zit je rustig alcohol te drinken terwijl mensen naast jou thee of water drinken. Ik zie niet in waarom dat in onze cultuur niet zou kunnen. We moeten iedereen respecteren, en er niet van uitgaan dat je op interculturele samenkomsten die diversiteit niet kunt respecteren.

Aan het thema van de rol van de islam in de Vlaamse samenleving wil ik aandacht besteden in de toekomst. Tegelijk wil ik zeggen dat ik het probleem van inburgering en integratie niet wil verengen tot een islamdebat. Het debat is veel ruimer dan dit; het is er onderdeel van. De jongste weken en maanden is heel uitvoerig gediscussieerd over de inpasbaarheid van de islam in onze Westerse samenleving. Ik heb daar heel boeiende opinies over gelezen.

Het aspect van de godsdienstbeleving moeten we absoluut niet uit de weg gaan. We moeten duidelijk maken dat godsdienstvrijheid een medaille is met twee kanten. Vrijheid voor de ene betekent evenzeer vrijheid voor de andere. Ik kom moslims tegen die op een heel normale wijze participeren aan onze pluralistische samenleving, die er zich volkomen in inpassen, die weten dat er ook andere godsdiensten zijn, dat er ook niet-gelovigen zijn en dat dit de essentie is van onze vrije samenleving. Wij mogen en kunnen leven met verschillende geloofs- en andere overtuigingen, met verschillende opinies naast elkaar.

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Minister, ik kijk uit naar die resultaatgerichte projecten, en naar de meetbare resultaten, die niet vrijblijvend zullen zijn. Het enige meetbare dat we tot nu toe hebben in die integratie-industrie, is de subsidie. Al de rest is weinig meetbaar en onduidelijk.

Wat me nog steeds niet duidelijk is, is of de Vlaamse lightcultuur wel of niet het echte criterium is. Als u uitgaat van de eigenheid van de migranten, dan houdt die integratie nooit

op en dan houdt de integratiesector zichzelf in stand, wat misschien de bedoeling is van die mensen.

Minister, u gaat uit van meerdere culturen op ons grondgebied. Wij gaan uit van meerdere etnieën, maar van één cultuur, namelijk de Vlaamse. Als we op pragmatische wijze moeten omgaan met taal, waar u toch voor pleit, dan is dat al zo in vele steden. Er zijn al tolken bij het OCMW, in Mechelen is dat al jaren zo. In plaats van voor Vlaams pragmatisme te pleiten, wat ons grotendeels onze hoofdstad heeft gekost, kunt u beter af en toe heel principieel zijn, en moeilijker zijn dan we als Vlamingen gewoon zijn.

Nieuwkomers tegemoet treden is één ding, maar mensen die hier al jaren wonen, en nog geen gebenedijde woord Nederlands spreken, moeten op de een of andere manier worden bestraft. Dat gebeurt nu niet.

Minister, u worstelt zelf met de invulling van het woord integratie en met hoever het aanpassen aan onze cultuur, normen, waarden en taalwetten, kan gaan. Daarom blijft er altijd een flou artistique hangen over uw antwoorden over dit thema. Dan moet dit soort van woordenkramen uit de integratiesector doorgaan voor beleid. Ik kijk alleszins uit naar de toekomst van dit beleid.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, ik ben blij dat u rekening gaat houden met de adviezen van het rapport van de Koning Boudewijnstichting, en ook met de elementen die door de Inspectie van Financiën zijn aangereikt.

De godsdienstbeleving moet een volwaardige plaats hebben in de samenleving en op het publieke terrein. Ik hoop dat bij de meting niet alleen rekening wordt gehouden met de voorwaarden en de context, maar ook met hoe een geslaagde diversiteit wordt bereikt. Ik besef ook wel dat dit moeilijker te meten is. Die aanbeveling van de Koning Boudewijnstichting is toch ook belangrijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■